

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1. évre 12 frt, 1/2. évre 6 frt, 1/4. évre 3 frt, 1. hóra 1 frt. — Vidéken 1. évre 14 frt, 1/2. évre 7 frt, 1/4. évre 3 frt 50 kr, 1. hóra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petít sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Választás után.

Arad, október 26.

A mai nap örökre emlékezetes marad a magyar közélet történetében. A 413 kerület közül 349 választotta meg a mai napon országos képviselőjét, és bár ez ideig még nem érkeztek be mindenütt a végeredményekről a tudósítások, annyi már most is bizonyos, hogy a szabadelvű párt sikerei a legvérmesebb reményeket is túlhaladják.

Fényes győzelmet aratott a liberális párt nálunk is, hol két kerületet hódított el az ellenzékétől, és különösen Arad városában oly nagy többséggel vitte keresztül jelöltjét, mely a múlt választás balsikerét tekintve, szinte meglepő.

Őszintén örülünk e győzelemnek, mert elveinket juttattuk általa diadalra, és mert városunk jogosult igényeinek is oly támogatóját választottuk meg új képviselőnk személyében, ki ígéretéhez képest bizonyára szívén fogja hordani szűkebb hazánk speciális érdekeit is.

Ez örömminket csak fokozza a helybeli választások nyugodt, rendes lefolyása, mely dicséretes ellentétet képez ama fanatikus hangulattal és az abból kifolyó sajnálatos kihágásokkal, melyek fájdalom, szinte véres bélyeget nyomnak rá a mostani egész választás jellegére. Arad polgársága korrekt alkotmányos érületének és intelligenciájának adta tanujelét, midőn az általános és feszült érdeklődés mellett folytatott és befejezett harcban soha szem elől nem tévesztette a különböző párthoz tartozó polgárok jogait, és ezek tiszteletben tartásával első sorban önmagát tisztelte meg.

És a mi keserűséget a lefolyt küzdelem fen is hagyott — a mi alig óható — mindannyinak feladata oda hatni, hogy azok is végkép eltűnjenek. Az a nagy többség, mely a szabadelvű párt a függetlenségi polgártársaink tiszteletreméltó és népszerű jelöltjével szemben győzött, leginkább igazolja, hogy itt nem a személyek, hanem az elvek fölött folyt a harc, és hogy ennél fogva nincs legyőzött ellenfél, hanem igenis diadalra juttatott elv, a szabadság elve, melyet nincs oka szégyelnie Arad egy polgárának sem, tartozzék bár a szabadelvű vagy a függetlenségi párthoz.

De megnyugodhatik Arad egész polgársága azon államférfiu kiváló egyéniségében is, kinek számára a szabadelvű párt Arad-mandátumát kiküzdötte. Innen-től már nem egy pártnak, hanem az egész polgárságnak a képviselője, és a kit az alkotmányos elvek szerint ép úgy magukénak vallhatnak azok, kik rászavaztak, mint a hogy mandatáriusa azon polgártársainknak, kik az urnák előtt saját jelöltjük és

elveik érdekében megválasztása ellen lojális harcot vívtak.

Azért, ha tovább folytatjuk is a kölcsönös küzdelmet az országos pártok és azok vezérferfiái ellenében, szent kötelességül tekintjük védni és óvni saját magunk körében azt a társadalmi egységet, a mely nélkül sem a békés egyetértés, sem városunk közügyeinek váltetett támogatása nem lehetséges. E fontos érdeket tartotta szem előtt választási elnökünk: Kristóry János, pártatlan eljárásával és ennek az érdeknek tett nagy szolgálatot Keresztes Gyula, a függetlenségi párt elnöke, midőn a választások befejeztével korrekt és loyális módon jelentette ki pártja részéről, hogy a polgárság többségének döntése előtt meghajlik.

Es most szívből üdvözljük Aradváros illusztris képviselőjét, ki nyilvános pályájának horgonyát a választások alkalmával Arad város polgárságának bizalmába helyezte. Nagy felelősség hárult a szabadelvű pártra, midőn e bizalomnak megfelelően vállalkozott, és most midőn arra érdemesnek bizonyította magát, önértettel tekinthet becsületes küzdelmének sikerére. Adja Isten, hogy képviselőnk Arad-mandátumát a Haza és városunk javára munkás és nagyra törekvő lelkének szándokaihoz képest viselje!

Éljen Hieronymi Károly, Arad város képviselője!

Az aradi képviselőválasztás.

— Saját tudósítónktól, —

A legnagyobb rendben, csendben és békességben folyt is tegnap az aradi képviselőválasztás, élő bizonyossággal szolgálván a mellett, hogy városunk polgársága egy ilyen fontos politikai akcióval szemben a legnagyobb komolysággal a higgadsággal tud viselkedni. A győzelem a mienk, a szabadelvű párté: több mint ötszáz szavattal többé vittük diadalra Hieronymi Károly sáslóját a függetlenségi párt jelöltjével Péterffy Antallal szemben.

Est a fényes eredményt fent vezérossikkben méltatjuk. Itt különösen kiemeljük Kristóry János választási elnök érdemeit, a ki pedans igazság szeretettel, pártatlanul vezette mindvégig a választást és felelt meg a legnagyobb megelégedésre nehéz feladatának. Est elismerte az ellenzék is, el különösen annak elnöke, Keresztes Gyula dr., a ki a győzelem előtt loyálisan hajtotta meg pártja lobogóját a viharos éljenzések közt mondott köszönetet a választási elnök pártatlan működéséért, mit a szavazás egész tartama alatt tanusított.

A választásról az alábbi részletes tudósításunk szól: —

A szavazó város.

Vége tehát benne vagyunk a választásban. A tollak megsaporodtak a kalapok mellett, a sáslók a házak ormáról lekiváncostak a „legszebb jogukat gyakorló”, honpolgárok kocsiba; vonul a tömeg, hangzik az éljen, hullanak a voksok szép sorjában egymás után. Összeállanak az emberek kettesével, hármasával a minden felől hangzik a kérdés, ki lesz meg, ki nem lesz? S mint ha a nap súlyát érezné mindenki, az emberek erőteljesebben lépkednek, gyorsabban mozog az utca mint máskor, valami komolyság ül a járóelők arczán: ma a haza sorsát intézzük, — választunk.

A választási hangulatnak elengedhetetlen kelléke a — ketona. Nem szavaz, politikai elvei nincsenek, hanem azért nélkülbe nem esik meg választás. A hogy ott állanak a békén, csendes tömeg előtt ki borjuval, ki meg kantárszáron tartott lóval, mindegyikük mintha a megismerésért Hátba lenne. Egyelőre ugyan semmi dolgot, akár körül is nézhetnének a közelben levő déhéznép közt, hanem hát — hátha.

Szuronyos puszkára támaszkodva teljes készenlétben állottak bakák a városzás előtt a oldalt a két utasában le a kiskörutrig; ez aztán kezdődött a huzárság. Az utolsó baka meg az első huzár állt ott egymás mellett. Nézték, nézték egy darabig a melegen letűző nap sugarban a „legszebb jog” gyakorlását, egyszer aztán csak kitört az irigység szegényekből:

— Hogy ott az isten napja arra a oibil parádéra, mikor meg mi parádésunk, miudig szakad az eső!

Az igaz, hogy szép nap kedvezett a választásnak. A sűrű köd, mely az éjjel leereszkedett, reggelre kelve, nagy cseppekben szakadt le, s alig akart eloszlatni. Nyolcas órakor aztán, a hogy előbb az ellenzékiek, majd nyomukban a szabadelvűek nagy csapatja hangos seneszóval felvonult a városzásra, kíváncsi pillantott ki a kárpit mögül a nap, s kedvére lehetett a látvány nagyon, mert rövidesen szétvonta egészen a ködfátyolt, s tisztán ragyogott, aztán sugarait a fényes kék égbolton.

Reggeltől napéig nem osztott el a kíváncsiak tömege a városzás elöl; nagyon mozgalmass élet nem volt ugyan közöttük, hanem csak álltak, tanakodtak, s olykor éljenetek egy-egy keveset. — A „hangadó” elem különben közvetlenül a városzás főbejárata előtt állott, a hol a Péterffy párt szavazói vonultak az urnák elé. Vagy tizenöt sáslós állt itt két oldalt sorfalat, egy-egy utolsó éljennel lelkesítvén a választót, a ki értéke tudatában büszkén lépdelt el közöttük szavazatát leadni.

A szabadelvű párt sáslói a városzásnak a kinostári palota felé eső oldalánál állottak sorfalat, s előttük vonult fel a „hadnép

hosszu, tömött sorban." A lelkesedés, az éljen! perre itt is csak úgy rengette a levegőt.

Beljebb a köruton astán megszűnt az emberjárta világ; arra talán még a madár is félve repült, ott egy szakasz huszárság sétáltatta lovait teljes készenlétben.

Egyébként a korszak is elég csendes volt napközben. Az érdeklődők mind a városház elé szorultak, hiszen itt készült a — mai nap. És itt lehetett friss értesítéseket szerezni az újabb és legújabb eseményekről, mert itt kaphatták meg első kézből lapunk fél óránként, sőt sokszor rövidebb időközökben is megjelent rendkívüli számainak, amelyek széles vidék választásainak váltakozó eredményéről adtak hírt. Hogy felosapott egyszerre az érdeklődés amikor az első hírt kiadtuk: *Ortutay Gyulát* egyhangulag kikiáltották Józsefhelyen; előre tudta ugyan ezt mindenki, hanem azért nagy érdeklődéssel olvasták minden felé, hiszen ez volt az első hír.

Jött aztán a többi. És nyomdásagyerekek soha akkora népszerűségnek nem örvendhettek mint a mieink a nap folyamán.

A kávéházak üresek voltak egytől-egyig. Ugyan ki is olvasott volna reggeli újságot? Milyen régiak már azok! Azok még a reményekről beszélnek, s azóta már események vannak és pedig milyen bőven és mennyire változatosak!

Es az érdeklődés megőlte egy napra a mi rendes életünket: a hivatalok, s magánirodák jó részében zárt ajtók fogadták a kopogatókat. Ma nem vagyunk hivatalnokok, ügyvédek, bankárok és kereskedők, ma választópolgárok vagyunk és csak azok vagyunk. Olyannyira, hogy szavahihető tanuk szerint ma még, azok az ós kártyakompaniák sem tudtak megalakulni, a melyek nélkül eddig még nap le nem nyugadtott. Egy árva gibics buslakodott ma csak a szokott asztaloknál, s mert nem volt mibe beleszólnia, passziánst volt kénytelen játszani ott egymagában, de ezzel nem boldogult, behangzott hozzá az utolsó szava, az éljen, s őt is elfogta egyszerre láz, ő is azt kereste, kutatta, kérdezte: ki lesz meg, ki lesz meg!

Es azt sugta az utóza, erről beszéltek férfiak, asszonyok és gyerekek, erről csiripeltek ma talán a verebek is. Es így tart ez még napokig, amíg mindenütt eldől, kik intézik őt évig az ország sorsát, akkor astán leszünk ismét, amik voltunk — ügyvédek, orvosok, bankárok és hivatalnokok.

Addig azonban... Ugyan mi is a legfrissebb újság?...

A gyűlekezés.

Az emberek tegnap hamarabb keltek a napnál. A köd még meglepte az utozákat, mikor ezek már tarkállottak a piros és fehér tollaktól. A piros tollasok a Zemplényi-kávéház előtt gyűlekeztek zászlóik alatt, melyeken Hieronymi Károly neve jelentette a mai biztos győzelmet. A fehér tollak viselői a Tököly-téren gyűlekeztek, honnan Péterffy Antal élettelésével a városház elé vonultak.

A szabadelvű párt hívei a Zemplényi kávéháztól szigány zene szó mellett, sok lobogó zászló alatt röviddel fél nyoloz után vonultak fel a városháza déli kapuja elé. Ez a menet számban is egyforma volt a függetlenségivel; szavazó polgárokból jóval népesebb és inpozansabb annál. A szabadelvű párt éber önbizalma e menetben is élesen volt kifejezve. A hosszú tömör menet vége még meg nem indult, mikor az elején már a „Központi Szálló” előtt éljenesték Hieronymit.

A függetlenségi párt szintén zenesszóval, zászlók alatt vonult fel a városháza főbejárója előtt foglalt állást.

Óriási, szinte beláthatatlan számú tömeg lepte el a városház környékét, a hol rendőrök és katonák vontak kordont, hogy a közleke-

dés biztosítsassék. De sem a rendőrök, annál kevesebb a katonaság beavatkozására volt a legkevesebb szükség.

A jelöltek kikiáltása.

Reggel 8 órakor Kristyó János választási elnök megjelent a választás két kapujánál, hol a pártok tömörültek a következő szavakat intézte a közönséghez.

Tisztelt polgártársaim! Arad szab. kir. városnak választó polgársága a mai napon teljesíti alkotmányos jogainak legszentebbikét és legszébbikét, Elvárom a hazafias polgárságtól, hogy a rend, a béke, a higgadság és komolyságnak megfelelőleg fogják a nagyfontosságú eseményt véghes vinni.

Ezennel tudtul adom, hogy kellő időben és kellő aláírásokkal adatott be hozzám, a függetlenségi párt részéről Péterffy Antal (Eljenzés) a szabadelvű párt részéről Hieronymi Károly (Eljenzés.)

Tudomására hozom a választóközönségnek, hogy a választás pont 9 órakor vesszi kezdetét oly módon, hogy a két jelölt között megajtendő sorsvétel dönti el, hogy melyik párt kezdje meg a szavazatot. Egyszerre 10—10 választó polgár szavazhat a szavazás után, rögtön el kell távoznia a temből.

Eljen a haza! Eljen a király!

A választási elnököt mindkét oldalon hangosan megéljenesték.

A városháza belseje már ekkor nagyon népes volt. A választó polgárok ellepték a folyosókat s várták a perozet, mikor a szavazást megkezdhetik.

A két választási küldöttségben a lefolyt szavazások eredményéről a következő tudósításokat adjuk:

Első kerület.

Reggel 8 óra előtt már helyet foglaltak itt a funkcionáriusok: a választmányi elnök Kristyó János, Szilágyi Ede dr. helyettes elnök, Rosenberg Miksa dr. jegyző, Révész Mór dr. helyettes jegyző.

Bizalmi férfiak voltak a szabadelvű párt részéről: Inkei Emil, Dancs Ferencz, Ténner József, Fetter Géza, a függetlenségi párt részéről: Schwartz Jenő dr., Vizer Lajos, Bauer Gyula, Pollák Vilmos.

Még jóformán el sem foglalták helyeiket, mikor jelentkezett Keresztes Gyula dr., a függetlenségi párt elnöke, kérve a választási elnököt, engedje meg, hogy a városháza előtti sátonnál, ahol az igazoló lapokat állítják ki, két bizalmi férfit helyeztessen el az ő pártja részéről. Kristyó János fél 9 órakor itt is bejelentette, hogy a kitűzött határidőig két képviselőjelöltre vonatkozólag adatott be ajánlat. Az egyik Hieronymi Károly, a másik Péterffy Antal. Bejelenti azt is, hogy most már semmi utóajánlást nem fogad el. A szavazás 9 órakor vesszi kezdetét. (Eljenzés.)

Háromnegyed 9 órakor megtörténik a sorsvétel arra nézve, melyik párt szavaz először. A választási elnök Péterffy Antal nevét huzza ki s elrendeli, hogy a szavazó polgárok tizenként jöjjenek a terembe. Egyszersmint figyelmezteti a választókat, hogy a terembe csak a választási elnöknek van joga intézkedni. Minden panaszt elfogad, igazságosan elintéz, de kéri a két párt vezéremberait, támogassák őt a munkájában.

9 órakor a választási elnök elrendeli és meg nyitja a szavazást.

Az első szavazó Barabás Béla dr. volt, a ki Péterffyre szavaz. Utána még kilencz Péterffy szavazat jött.

Aztán a szabadelvű pártból szavaz le szintén 10 szavazópolgár. Az első közöttük, aki Hieronymi Károlyra szavaz, Assael Adolf.

Erre tovább folyik a szavazás a megkezdett rend szerint: 10 Péterffy és 10 Hieronymi egymásután, felváltva.

Az első fél óra végén, fél 10 órakor, a pártok állása a következő volt:

Hieronymi Péterffy
36 34

Ellenzéki oldalról kezeenek szállingózni olyan polgárok, akiknek nincs szavazati joguk. Ezeket természetesen az elnök visszautasította. Volt köztük egy, aki Péterffy helyett — Antalffyra akarta adni a voksot. Ezt egy kis korrekció után elfogadták.

10 órakor a szavazatok így állanak:
Hieronymi Péterffy
96 76

Miután a 10—10-es sorrend nehezen volt betartható, akkor már, tekintet nélkül a pártállásra, úgy szavaztak le a választók, amint bejöttek.

Fél 11-kor:
Hieronymi Péterffy
168 96

Az ellenzék fogytán van a szavazókkal. A szabadelvűek mind nagyobb számban érkeznek.

11 órakor az arány ez:
Hieronymi Péterffy
236 111

Déli fél 12 órakor erősebb hullámváz volt tapasztalható. Ekkor a szavazási jegyzőkönyv ezt a két számot mutatta:

Hieronymi Péterffy
351 129

Ez időben szavaztak le a nemzeti párt vezérférfiai: Purgly János, Nachtnebel Ödön és Biró Kálmán, természetesen Péterffyre. Ide szavazott Hauser Károly nyug. ezredes és Kiss Gyula minorita segédlelkész is.

Déli 12 órakor a két párt így állt:

Hieronymi Péterffy
420 139

Az ebéd idő alatt némi szünet volt. A választási elnököt is felváltotta egy időre Szilágyi Ede dr. helyettes elnök.

Déli 1 órakor az arány ez:

Hieronymi Péterffy
546 155

Egy kis humort öntött a szavazásba Zsigray Ignác polgártársunk. Kérde tőle az elnök

— Kire szavaz?

— Az illetőre! — vágja ki a polgártárs keményen.

— De hát ki az az illető? Mert névvel kell szavaznia.

— Tudom is én a nevét!...

Emlegetik előtte a két jelöltet, hogy kisérgitsék, végre aztán kivágja Zsigray Ignác:

— Péterffy!

Ez a kis jelenet nagy derűtséget okozott a komolyan ülő bizottsági tagok közt. Egyik kormánypárti ember ezt a malicziózus megjegyzést tette rá:

— Ugy látszik csakugyan tiszta meggyőződésből szavazott a polgártárs.

Szarvadi István az elnök kérdésére, hogy kire szavaz, így felelt:

— Antalffy Péterre.

Délután 2 órakor így áll a jegyzőkönyv;

Hieronymi Péterffy
606 180

Egy fél órával később:

Hieronymi Péterffy
657 202

Három óra tájon lassabban jöttek a szavazók. Az ellenzékben mindig és mindig kevesebb. A szavazó teremben az az óhaj járt, hogy helyes volna kitűzni a zárlódt. Ekkor így álltak a szavazatok.

Hieronymi Péterffy
675 211

Ez időtáiban szavazott le Salacz polgármester és Arad volt képviselője Atzél Péter is. Ez utóbbi Péterffy.

Délután 3 órakor zászlók alatt vonult fel a városházához Andrassy-uton vagy 100 iparos. Jöttek szavazni. A nép viharosan éljenzte őket. Csak az a baj, hogy köztük egy jó rész már délelőtt — leszávozott, a másik tekintélyes részének pedig nem volt szavazati joga.

Ez a nagy tömeg egy negyed óra alatt gyűlt össze a választás mérlegét:

Hieronymi Péterffy
694 241

Vagyis a tömegből Péterffy Antalnak tiztusa haszná tizenegy voks, levonván a fenti összegből azokat, akik Hieronymire szavaztak.

4 órakor:
Hieronymi Péterffy
728 263

Ekkor ki kellett doboltatni, hogy a második kerületbeli választók jöjjenek szavazni, oly csekély számban szállingóztak oda már a választók.

5 órakor:
Hieronymi Péterffy
789 289

Most a főtéren doboltatta ki az elnök, hogy az első kerületbeli azon választók is jöjjenek be, akik nem szavaztak.

Az elnök 3 óra és 5 perczkor kitűzi a zárórást. Ebben a perczben:

Hieronymi Péterffy
772 296

A záróra alatt már csak néhányan szavaztak. A sürgős forgás azonban a teremben egyre nagyobb lett. Várták az elsőki enuncziációt, a szavazás eredményét.

Második kerület.

Az elsőki enuncziáció után a második szavazatszedő küldöttség elfoglalta helyét a városháza baloldali saroktermében. Az ablak közepén a küldöttség elnöke: Remetey F. Károly foglalt helyet. Mellette a küldöttség tagjai: Steinhart Mór dr. helyettes elnök, Vannay Gyula jegyző, Páron Béla helyettes jegyző. Bizalmi férfiaként szerepeltek a szabadelvű párt részéről: Záray Odón, Szathmáry János, Boohel János és Leopold Zsigmond; a tüggelenségi párt részéről: Mitener József és Rosenberg Károly dr., Domonkos Lajos és Ravasz Imre.

Fél kilencz órakor megjelent a teremben Kristófy János választási elnök és tudatta a küldöttség elnökével, hogy a kitűzött idő letelvéen, két jelöltre adott be ajánlat: Hieronymi Károlyra és Péterffy Antalra. Kéri a szavazást pont 9 órakor megkezdeni a sorhuzással eldönteni, hogy mely párt kezdi meg a szavazást.

Remetey F. Károly elnök ennél fogva elrendelte a sorhuzást személyesen ejtven azt meg, Hieronymi nevét húzta ki. Annél fogva kijelentette, hogy a szavazást a Hieronymi szavazó polgárok kezdik meg és pedig akkép, hogy a választók felváltva tízesével bocsájtanak a terembe. Együttal a személyazonosság megállapítására Madarász Antal gáji alkapitányt kéri fel.

Pont kilencz órakor az elnök elrendelvén a szavazást, felkéri a Hieronymire szavazókat, hogy tizen lépjenek az urna elé.

Az első szavazatot Hieronymi Ssalay Soma hivatalnok adta le.

A tiz tag leszávozván, a Péterffy pártból lépett tiz tag a terembe, kik közül az első szavazatot Péterffy Mészai József adta.

Nagy tömeg gyűlt össze ezalatt úgy a Hieronymi, mint a Péterffy párti választók számára kijelölt előszobákban, úgy hogy csakhamar folyosókra sőt a Hieronymi pártiak egy része az udvarra szorult.

Fél tíz órakor a szavazatok, a jelöltek között a következőkép oszlottak meg.

Hieronymi Péterffy
35 32

Az ellenségek soraiban belépett egy atyafi s oda állt az elnök elé:

— Hogy hívják?

— Köllner Gábor?

Keresik a nevét a listákban, felkutatják a sok száz név tömkelegét, de Köllner János neve seholsem található. Végre is az elnök kijelentette, hogy ninosen szavazati joga. Ossze ránszólódott erre a jó ember homloka, de még jobban egy fehér tollas kortes-é s pillantásukban egy néma kérdés látzott kifejezve lenni; vajon melyik oszlódott a kettő közül jobban?

A szavazás folyamán az első komolyabb incidens Dum a Jánosnál fordult elő, ki a jegyzékben 86 évesnek volt feltüntetve, magát pedig 56 évesnek mondotta. Rosenberg Károly dr. ennél fogva kérte a szavazásból való kirekesztését, elnök azonban azon felfogásból kiindulva, hogy valakit csupán azért, mert a jegyzékben hibásan van felvéve az életkora, legszentebb jogától megfosztani nem lehet főleg akkor nem mikor személyazonosságát a gáji alkapitány minden kétséget kizárólag megállapította. Rosenberg Károly dr. kérte óvását a jegyzékönyvbe vétetű.

10 órakor a szavazatok a következőkép oszlottak meg:

Hieronymi Péterffy
61 54

Tíz óra után a tömeges szavazások némileg ritkultak, a tízes szám már nem tellett ki minden alkalommal, de ez csak pillanatnyi hullámlás volt, mert fél tizenegy után, már újra fokozódott a számuk. A Péterffy pártiak tömegesen léptek az urna elé, de már ekkor annyira meghibbant a mérleg a két fél között, hogy a teljes egyensúlyt többé helyreállítani nem lehetett.

Tizenegy órakor a következő volt az arány:

Hieronymi Péterffy
116 87

Szinte látszott a Péterffy pártiakon, hogy a tízes szám szűlte különbözetben feltűl többletet minden áron ellensúlyozni szeretnék, sorba hosták a választókat, de a Hieronymi párt erősen tartotta magát a nyert magaslapon sőt perozek multával ez a többlet lassankint emelkedett.

A komoly munka közepette élénk derűtséget keltett egy ellenzéki román atyafi esete.

— Kire szavaz? Kérdé az elnök tőle.

Az atyafi körülnéz a jelenlevőkön, majd a legnagyobb meggyőződés hangján odaveti:

— La Banka!

Egy másik ellenzéki magyar ember az elnök azon kérdésére, hogy kire szavaz odaveti:

— Antalfy Péter!

Odaszól az egyik küldöttségi tag.

— Fordítva: Péterffy Antal.

Nagyot csóvál a polgár a fején s gunyosan nevetve megjegyzi:

— Ugyan ugye, mán hogy hivatnának valakit fordítva!

Az arány a szavazatok között dél felé mind nagyobb hullámlást éltött föl, mikor egy csoport gáji ember jött, valamennyien Hieronymi pártiak.

Déli tizenkét órakor a szavazatok a következőkép állottak:

Hieronymi Péterffy
161 111

Ekkor egy csoport Péterffy párti szavazó ellensúlyozta az előbbeni tetemes különbözetet, de csak addig, amíg újra a Hieronymi pártira nem került a sor.

A többi között belép egy uri ember s átnyújtja jegyét az elnöknek:

— 1848, olvassa az elnök a jegy számát. Lassu moraj fut végig a jelenlevők soraiban, melyből kihallatszott az éljenzés egy tompa árnyalata.

— Kérem a nevét? fordul a szavazóhoz az elnök.

— Fekete Jakab!

Egyeserre eloszendült minden, csak valami elfojtott nevetés sziszegett a levegőn keresztül.

Délután egy órakor a szavazatok a következőkép oszlottak meg:

Hieronymi Péterffy
185 130

A délutáni órákban már csak szállingózva jöttek a szavazók, minden 5—10 perczben egy vagy kettő és csak hébe-korba szakította meg e lassu emelkedést egy-egy nagyobb csoport melyet azonban rögtön ellesúlyoztak az ellenpárt tömeges szavazói.

Délután 2 órakor a szavazatok állása a következő volt:

Hieronymi Péterffy
219 150

Mulatságos jelenetek természetesen nem hiányoztak a Hieronymi párt részéről sem. A többi közt belép egy atyafi s átadja jegyét az elnöknek.

— Kire szavaz? — kérdi az elnök.

— Hiero Moral válaszol egész nyugodalommal a szavazó.

A szórványos szavazást három órakor egy hatalmas csoport törte meg, mely kivétel nélkül Péterffyre adta szavazatát. Vagy 20—25 szavazó nyomta a Péterffy szavazatok számát egy hatalmas lépéssel előbbre, úgy hogy az arány három órakor a következő volt:

Hieronymi Péterffy
229 175

Az átlagos mérleget megtartva sorakoztak ezután a választók az urna elé. Egy másik incidens is adta ez alkalommal elő magát. D o g á n János 21 éves fiatal ember adta le szavazatát, mi ellen kikelt Kiss Ferenoz felvilágosítása alapján R ó s e n b e r g Károly dr. azon okból, hogy szavazata hamis mivel apja helyett adta azt le, az pedig még 1894-ben meghalt. Óvását kérte jegyzékönyvbe vétetni.

Délután 4 órakor a szavazatok a következőkép állottak:

Hieronymi Péterffy
237 201

Mivel a választók mind szórványosabban jelentkeztek s a jegyzékbe foglalt szavazásra jogosultak nagyobb része már le is szavazott, elnök azon isenettel fordult a választási elnökhöz, hogy helyén valónak találná, ha a polgárok dobzó utján felhivatnának a szavazásra.

Majd fél öt órakor elnök intézkedéseket tett választási elnöknel a záróra kitűzése iránt, melyet a választási elnök ki is tűzött pont fél öt órakor pont hat órára.

A záróra kitűzésekor a szavazatok a következőkép állottak:

Hieronymi Péterffy
248 234

Ez időtől kezdve a Péterffy-párt rohamosan emelkedett, a sürgős-forgás, mozgolódás is mind élénkebbé vált a bal részen, de minden igyekezete dacára sem tudta a különbözetet teljesen elenyésztetni.

Egy negyed hat órakor a szavazatok állása:

Hieronymi Péterffy
253 240

Fél hat órakor az alakulás:

Hieronymi Péterffy
254 245

Három negyed hatkor:

Hieronym-i Pétérffy
255 246

Hat órakor a szavazatok állása:

Hieronym-i Pétérffy
258 250

Pont hat órakor Remetey F. Károly, a küldöttség-elnöke berekesztette a szavazást, valamint a szavazási névjegyzéket azon eredménnyel, hogy Hieronymire összesen 258, Pétérffy-re pedig 250 érvényes szavazatot adottak.

Aztán a küldöttség-elnöke és jegyzője a három példányban kiállított jegyzőkönyveket és szavazási névjegyzékeket aláírták.

A szavazás befejeztével Keresztes Gyula dr. a függetlenségi párt nevében köszönetet mond azon elnöknek pártatlanságért, melynek a szavazás alkalmával tanúja volt, a biztosítja, hogy gondoskodni fog arról, miszerint a legesekélyebb zavar se forduljon elő.

Ezután a küldöttség az elnök vezetésével az első szavazatszedő küldöttség termébe vonult, hogy leszavazzon a az eredményt, a jegyzőkönyveket és szavazási jegyzékeket a választási elnöknek átnyújták.

Az eredmény kihirdetése.

Pontban esti 6 órakor Kristyó János elnök berekeszti a szavazást a tudatja, hogy most már csak a küldöttségi tagoknak van joguk szavazni, másnak senkinek.

Keresztes Gyula dr., a függetlenségi és 48-as párt elnöke, körülbelül ezeket a szavakat intézte Kristyóhoz:

Igen tisztelt elnök ur!

Alkotmányos államban élünk s mint ilyenben, a kisebbség meghajol a többség előtt. Mint a Pétérffy-párt elnökének, kötelességemnek tartom, a magam és pártom nevében az elnök ur igazságérzete és részrehajlatlanságáért a legőszintébb elismerésemnek és köszönetemnek kifejezést adni (Lelkes éljenzés). Biztosíthatom az elnök urat arról is s mondhatom ezt szívvel-lelélekkel, hogy habár legyőztünk, ez a legkisebb diszharmóniát sem fogja okozni a közönségben. Én és velem többen kimegyünk, pártunkkal tudatni fogjuk az eredményt s felszólítjuk a népet, hogy békében, csendben oszljanak szét. Még egyszer fogadja köszönetemet. (Hosszu éljenzés.)

Kristyó János megköszöni a bizalmat. Őda nyilatkozik, hogy könnyű volt e nagy feladattal járó tisztnak becsületesen megfelelni, mikor Aradváros polgársága ily fényes tanujelét adta higgadtságának. Ő kötelességéhez és esküjéhez hiven iparkodott a reá ruházott bizalomnak megfelelni. (Hosszu éljenzés.)

Remetey F. Károly, a második szavazó küldöttség elnöke terjesztette be ezután a választás eredményét, a melyben konstatálja, hogy a második küldöttségnél leszavazott összesen 568 választópolgár, kik közül 258 Hieronymi Károlyra, 250 pedig Pétérffy Antalra adta szavazatát. Szavazat-visszatartás nem volt.

A választási elnök felhívására leszavaznak a küldöttségnek azon tagjai, akik még nem szavaztak és pedig Remetey F. Károly Pétérffy, Vannay Gyula Hieronymire, Steinhardt Mór dr. Hieronymire, Révész Mór dr. Hieronymire, Rosenberg Miksa dr. Hieronymire, Szilágyi Ede dr. Hieronymire és Kristyó János Hieronymire.

Erre Kristyó János a közönség felszólított izgalma közt kihirdette a szavazások eredményét, mely a következő:

Beadatott összesen 1617 szavazat.

Ebből kapott Hieronymi Károly az első küldöttségnél 803, a másodiknál 258, vagyis összesen 1061.

Pétérffy Antal az első küldöttségnél 306, a másodiknál 250, vagyis összesen 556 szavazatot.

Ennél fogva Hieronymi Károlyt 505 szótöbbséggel, Arad szab. kir. város megválasztott országgyűlési képviselőjének jelentem ki.

Az elnök kijelentését óriási éljenzés követte. Megírták s aláírták a jegyzőkönyveket, három példányban s ezzel a választási aktus befejeződött.

Az a hatalmas körülbelül 2000 főre menő közönség, a mely reggeltől estig mint egy mozduletlan kőfal állott a városháza környékén, a legnagyobb csendben és rendben oszlott szét.

Elvonult a katonaság is, a melynek egész nap nem volt tennivalója a higgadt szellemben lefolyt választás miatt.

Dicsérettel kell még adóznunk a rendőrségnek. Sarlot Domokos főkapitány személyes vezetése alatt az összes rendőrtisztviselők és rendőrlégények foglalkoztatva voltak a választásnál s feladatukat tapintattal, helyesen oldották meg. A fegyelmezett rendfentartásnak volt köszönhető, hogy komolyabb rendőri beavatkozásra egyetlen esetben sem volt szükség.

Ma már le vannak csillapulva a választás által okozott izgalmak s meg minden a régi kerékvágásban tovább.

Hieronym-i üdvözlése.

Hieronym-i Károlylyal Arad város országgyűlési képviselőjével, a választás befejezése után Végh Aurél kir. tanácsos a pártnak nagy érdemeket szerzett, buzgó elnöke, telefon utján tudatta az eredményt, hogy őt óriási többséggel megválasztották.

Hieronym-i meghatva mondott köszönetet s végtelen örömeinek, büszkeségének adott kifejezést a felett, hogy a legelső vidéki várost, Aradot, ő képviselheti a magyar parlamentben. Kijelentette, hogy ő nemcsak az országos érdeket, hanem Arad speciális érdekeit is óhajtja képviselni s illetékes helyeken mindenkor és mindent el fog követni arra nézve, hogy Arad városának hasznára, segélyére, haladásának előmozdítására legyen. Köszönetet mond a választási elnöknek, a küldöttségi tagoknak, a szabadelvű párt végrehajtó bizottságának s a párt minden egyes tagjának, kik az ő érdekében fáradoztak. Köszönetet mond Arad város lelkes közönségének, a mely ezuttal is megmutatta, hogy igaz hűve, eltántoríthatatlan barátja a szabadelvű eszméknek.

Mint értesülünk, Hieronymi Károly november hó elején, 1. és 4-ike közt Aradra jön, hogy személyesen vegye át mandátumát.

Este 8 órakor a szabadelvű párt elnöksége, végrehajtó bizottságának tagjai a választásnál közreműködött rendfentartók kedélyes lakomára gyűltek egybe a „Millenium” görcsarnok külön termébe. A lakomán számos, lelkes pohárvakázást mondtak. Ezek közt első volt Végh Aurél, a ki emelkedett hangon éltette a választási elnököt Kristyó Jánost.

A megyei választások.

Arad, október 28.

A megye választókerületeiben mozgalmass volt az élet. A megyezések által meg nem kötött meggyőződésük majdnem az egész vonalon szembeállottak egymással. Az alkotmányos mérkőzésből a szabadelvű párt győzként került ki. A liberális eszmék, melyeket a szabadelvű párt tettekké váltott, a néprétegeket megtermékenyítették s erőssé és kitartóvá tették a polgárokat a küzdelemre.

A nemzeti pártal és a függetlenségivel volt erős mérkőzésünk, mind a kettőben a szavazók nagy többsége úgy ítélte, hogy a mi elveink verter mélyebb gyökereit lelkében. Pécsen a függetlenségi párt, Borosjenőn a nemzeti párt vonta be vesztesként zászlóit. A függetlenségi párt nevében Radnán tett bün kiérlet ép ugy nem vehető komoly számba, minthogy a jószáshelyi három néppárti után sem jut eszébe senkinek sem himet varni annak a kerületnek a liberalizmusáról.

A nemzetipárt immár csak két kerületben él, a kisjenőiben és a szentannaiában, ott is nem eszméiben, hanem csak ennek két képviselőjében: Wenckheim Frigyes grófban és Wittmann Jánosban, kiknek személyében van a létezéshez való hatalom.

Orvendünk a megyei választások illető lefolyásának, mely utmutató a jövőre. A mi népünk fogékony az iránt a békés, lépésről lépésre biztos előrehaladás iránt, mely a szabadelvű eszmékkel az 1867-iki kiegyezés alapján harmadik évtizedes lezárófolttalan eredményekben nyilatkozik meg.

Est a fogékonyaságát a nemzet fenntartó eszmék iránt az alkotmányos harc megszüntével a most következő nyugalom hosszú időszakában ápolni kell mindenkinek, a kinek módja van hozzá!

Ebben ne legyen köztünk elvi különbség bármely párton is állottunk egymással szemben e napon.

A megyében lefolyt képviselőválasztásokról az alábbi tudósításaink szólnak!

Borosjenő.

Saját tudósítónktól.

Itt folyt le egyike a legérdekesebb küzdelmeknek. Solymossy Lajos br., a szabadelvű párt jelöltje a kerület volt képviselője mérkőzött meg a nemzeti párti Vársárhelyi Lászlóval, a ki Pécs helyett ebben a kerületben próbált most szerencsét, eredménytelenül.

Ki győz, minő vége lesz itt a választásnak, előre alig lehetett látni. Mindkét jelöltnek nagy a pártja, biztató a kilátása s ámbár a többség véleménye Solymossy mellett nyilatkozott meg, a passzívisták biztosra vették, hogy Borosjenőn csak Vársárhelyi győz és senki más.

Nem így történt. Solymossy győzött, mint azt mi előre megjósoltuk az ellenkező véleményen lévők erősködése dacára is.

A kerület választói nagy részt már előző este megérkeztek a községekből. A Solymossy-párt hívei különvonattal érkeztek s Istvánháza pusztán szállásolták őket el. A Vársárhelyi párt hívei mintegy 600-an reggel kocsiikkal érkeztek, s rögtön a nekik kijelölt helyeken helyezkedtek el.

Nagy volt a pártok közötti küzdelem. Lelkesen állottak zászlóik mellett az ellenfelek, de azért a rend meg nem bomlott, kihágások nem zavarták a választás ünnepélyességét.

A választást vezető küldöttség a következőkép alakult: Választási elnök: Barkassay Kálmán, jegyző Barkó Máttyás, szavazatszedő küldöttségi elnök: Osiliag Ignác dr. jegyző Osabay Samu. Helyettes elnökök: Sánka Vilmos, Mauró József, h. jegyzők: Horváth János és Damsky István.

A szavazás két bizottság előtt folyt és pedig a következőképpen váltakozó eredménnyel:

Solymossy Vársárhelyi

11 órakor	178	118
12 "	359	258
1 "	458	460
2 "	540	574
3 "	584	670
4 "	820	719

5 " 987 805
8 " 1123 861

Ekkor már az összes községek leszavaztak s csak az elmaradtak kedvéért mentek végig még egyszer a községeken. Az első bizottságnál senki sem jelentkezett, a másiknál elvélve néhányan.

Esi fél 7 órakor a szavazatok lanyhulása folytán az elnök kinttette a zárórát. Ekkor már szórványosan jelentkeztek a választók.

Fél 8 órakor Barkassy elnök a következőkben hirdette ki az eredményt:

Beadatolt összesen: 2027 szavazat. Ebből esett Solymossy Lajos báróra 1149, Vársárhelyi Lászlóra 878 szavazat. A kerület képviselője tehát továbbra is Solymossy Lajos br. 271 szótöbbséggel.

Az eredmény kihirdetése leirhatatlan lelkesedést keltett, míg a vesztes ellenrők sorában nagy lehangoltságot szült, annál is inkább, mert ilyen óriási különbségről még csak álmodni sem mertek.

A győztes szabadelvű párti választók az este fényes lakomával ülték meg a kivívott diadalt.

Jószáshely.

— Saját tudósítónktól. —

A jószáshelyi kerület szabadelvű párti jelöltje, Ortutay Gyula aradjárási főszolgabíró, tegnap reggelig ellenjelölt nélkül állott. Tegnap reggel aztán ez is jelentkezett, még pedig Román István dr. aszemélyében, a ki néppárti programmal akart az ütközetbe menni.

De a politikai vállalkozás balul ütött ki. Román 8 hívei közül mind a három megjelent, a jelölt utígy látva, hogy „alighanem” elbukik, visszalépett.

A kerület óriási lelkesedéssel Ortutay Gyulát választotta meg egyhangulag képviselőjévé.

A választás vezetésével, a mire ilyen körülmények közt nem volt szükség, a következő urak voltak megbízva: Választási elnök: Molnár Imre, jegyző Skonda László, szavazatszedő küldöttségi elnök Groza János, jegyző: Ory Sándor. Helyettes elnökök: Borsos Lajos, Nemes Zoltán, h. jegyzők: Karácsonyi János és Kaszinka György.

Pécska.

— Saját tudósítónktól. —

Talán még Borosjenőnél is jobban érdekelte a közönséget ez a kerület, amelyben Issekutz Marozel a szabadelvűpárt elveivel mérkőzött meg a függetlenségi Pless Mórral. Pless Mór másodikban szállott sikra a pécskai mandátumért, így kétszeres hévvel készült az ő pártja a mai döntő csatára. Ez a nekikészülés bizony nem mindig a megengedett formák között történt, de hát arról most már, mikor a szavazók nagy többsége Issekutz Marozel javára döntött, ne legyen több szó.

A választás elnöke Schwéger Lajos volt.

A szavazás 9 órakor csendesen indult meg. A pécskaiak a két szavazatszedő bizottságnál nem siettek éppen, a többi község választói pedig jó részben az arad-osanádi vonatokkal voltak megérkezendők. A pécskai szavazatok közül az oláhok tömegesebben Plessre estek, a magyarok Issekutara. Ennek pártja kezdetben nem mutatott akkora bizalmat; a milyannel Plessék vettek részt a választási küzdelmekben.

A mint azonban a községek egymásután az urnák elé járultak, Issekutzék mind erősebben bíztak sikerükben, mert a mérleg mind jobban az ő javukra billent le. Csalfa volt a Pless-párt reménysége. Bíztak nagyon a peregiekben, de bizony azok majd egy szális Issekutzot éltették.

Már a kurtiosiak, a kik a választás előtt való estén Aradon olyan hangosak voltak és a választás napján itt az öt lóvonatban, melylyel a vasúthoz kihajtottak, olyan feltűnést keltettek, éppen feles számban voltak az Issekutz-féle kurtiosiakkal. A glogováci svábok közül többen szavaztak Plessre, mint Issekutzra, viszont mácsa egészen a szabadelvűpárthoz tartozott. A mácsaiakkal maga Károlyi Tibor gróf jött el, a kit Pécskán rokonszenves tüntetéssel fogadtak. Az urnánál erősen megéljeneztek. A gróf a szavazás után visszautazott birtokára, de a választás iránt érzett nagy érdeklődését azzal is tanúsította, hogy estig értesítést küldetett magának.

Már délután 1 óra körül előre volt látható, hogy Plessnek a másodszor kibontott zászlót megverten kell begöngyölgetnie. Körtesseli lótotlak-futttak és különösen O-Pécskán próbálták meg mindent, hogy szavazatokat felhajtssanak. A szavazatok napközben így osztottak meg:

Fél 12 órakor Oláh-Pécskán leszavazott Issekutzra 85, Plessre 148.

Magyar-Pécskán Issekutzra 156, Plessre 66.

Délután 2 órakor leszavaztak már a két Pécska, Kurtios, O-Bodrog, Zeigmondháza és Szemlak. Az eredmény a következő: Issekutz 542, Pless 422. Ezután szavazott Mácsa és N-Pereg, a honnan csekély kivétellel Issekutz kapta a voksokat.

8 órakor már leszavaztak Mácsa, Kurtios, Német- és Kis-Pereg. Glogovác ekkor szavazott. Itt Plessnek sok választója volt, de nem elég, hogy a kisebbségből immár kijusson. Szavazott Issekutzra 805, Plessre 522.

Félőtkor Issekutznak van 955 szavazata, Plessnek 701. Már ezután csak az elmaradtak fognak szavazni.

A zárórát 6-kor kinttették. Leszavazott: Issekutzra 1018, Plessre 782. Issekutz Marozel többsége tehát 231.

A mint a választási eredményt az elnök kihirdette, a lelkesedés elragadó erővel tört ki a népben. Remegett a levegő az éljenek-től, hullámszott a nép az utcákon. Valóságos mámor fogta el az embereket, midőn egy nagy küldöttség élén Kripp József Issekutaháza felé tartott. Több mint száz választó lobogó fátylát vitt, első muzsikaszó volt. A szabadelvűpárt elnöke lelkes szavakkal üdvözölte Pécska képviselőjét, kizsuttán olyan megisteltelkezésben részesült, a melyet még választókerület nem igen rendezett képviselőjének.

Egy virágokkal gasdagon és remek izléssel feldisített komit állítottak Issekutz háza elé, mely elé odaállott Pécska 48 szép leánya és menyecskeje, hogy azon vigyék el szeretett képviselőjüket a választási sátor elé, hogy ott a választási elnök kezéből átvegye a polgári bizalom legzebb irását, a képviselői mandátumot.

Ez a virágos ötlet egy derék pécskai menyecske költői fantáziájából patant ki. Dónáth Andrásné, született Juhász Róza volt, aki ezt a virágos alkalmatosságot kidolgozta és asszonytársaiából a gárdát összeállította, melynél kedvesebb erővel még nem szállítottak senkit.

Issekutz Marozel mindezen kitüntetések, melyekben választói részesítették, meghatva köszönte meg és hitet tett arra, hogy míg szive ver, vérének minden csepje a pécskaiak szolgálatára áll.

Este Issekutz nagy lakomát adott, melyen sok lelkes felköszöntő hangzott el ő érte, a szabadelvűségért és a pécskai kerület polgáraiért.

A választás rendben, minden baj nélkül folyt le és beosztletére vált népnünk józanságá-

nak. A bizalmi férfiaknak sem akadt valami sok tennivalójuk, senkit sem kellett kifogásolni. A példás rendért dícséret illeti Schwéger Lajos választási elnököt is, aki nagy tapintattal járt el tisztében.

A kihágások krónikája összesen két legény duhajkodásáról tesz említést. Az egyik függetlenségi párthoz tartozik, akit letartóztatása után csakhamar szabadon bocsájtottak. A második polgártárs kit letartóztatott, a kormánypárthoz való volt. Azt ki sem bocsájtották, mert a rendreutasító katoná ellen kezét emelt. Ez a két üres volt, míg az ország sok részén a fölemelt kezekben jó ha csak két vagy dorong volt.

Világos.

— Saját tudósítónktól. —

Biztosra vettük mi, de biztosra vette az egész megye közönsége kivétel nélkül, hogy ebben a kerületben nem győzhet más, mint Takácsy Sándor dr., ez a rendkívül népszerű, rokonszenves modoru fiatal földbirtokos, a kinek megválasztása hosszu közigazgatási pályája után valóságos nyereség a parlamentre.

Győzött, még pedig oly fényesen, a mint csak megérdemli; a legnagyobb könnyűséggel nyerte el a mandátumot: közel hétszáznyi szótöbbséggel ellenfelének alig négy-százra menő szavazatával szemben. Ellenfelét különben is a legutolsó perczben, erőszakkal fogta meg a függetlenségiakkal egyesült nemzeti párt, az ő előtte felállított Kossuth- és Apponyi párti két jelölt pedig jóval a választási határnap előtt bevonta a vitorákat, a mint látta, hogy ebben az erősen szabadelvű érlelmű kerületben ninosen keresni való, ninos Takácsy Sándor dr.-ral szemben.

A világosi kerület Pankotán szavas. Takácsy választói már korra reggel, óriási lelkesedés közt vonultak ide, biztos tudatában a fényes győzelemnek.

Választási elnök Török Arpád, jegyző Kocsó Károly, szavazatszedő küldöttségi elnök Rakusán Károly, jegyző Bleicsiffer József. Helyettes elnökök: Sándora Mór és dr. Hotorán Jakab, h. jegyzők: Valerián József és Popescu János voltak.

Amint a szavazás megkezdődött, Takácsy dr. mindjárt nagy előnyben volt a nemzeti párt jelöltje, Abfall Ferenoz pankotai lakos felett. Pár óra alatt Takácsyra 272-en, Abfallra 25-en szavaztak le s már ekkor az utóbbi szavazói igen gyéren ígérkeztek.

Dél felé Takácsyra 760, Abfallra 68 választópolgár szavazott le. Ez a szám csakhamar 1040-re növekedett Takácsynál, Abfallnál pedig 240-re.

Délután 4 óra 45 perczkor Takácsy szavazóinak száma 1114 volt, Abfallé 416. A lelkesedés a szabadelvű pártban perczenkint nőtt. Az ellenség, biztosra vevén vereségét, utolsó botrányokat provokált. Összeverekedtek egymással és a saját embereik fejét szakították be, többek közt Menozser kereskedőt. Nehány embert a verekedők közül becsírtak.

5 óra után Takácsyra 1140-en, Abfallra 423-an szavaztak le.

Török Arpád elnök negyed 6-kor kinttette a zárórát.

Az eredmény a következő: Takácsy Sándor kapott 1156, Abfall 425 szavazatot. Eszerint a világosi kerület képviselőjévé 693 szótöbbséggel Takácsy Sándor dr-t választották meg.

A szabadelvű párt óriási lelkesedéssel fogadta az eredményt s viharos éljenzéssel kísérté annak kihirdetését.

— Saját tudósítónktól. —

Egyhangú választásra volt kilátás ebben a kerületben. Beles Jánosnak a parlament

és a szabadelvű párt ez érdemes régi tagjával próbálkozott ugyan mérközni a nemzeti párt majd a néppárt, de sikertelenül. Csufosan megfutott mindkettő.

Választási elnök Konoply Kálmán, jegyző Kömüves István, szavazatszedő küldöttségi elnök Kovács Aladár, jegyző Sziklai Tivadar. Helyettes elnökök: Dán György és Seidner Bernát. h. jegyzők: Tabajdy Gyula és Montia György.

A kerület minden községéből nagy tömegben érkeztek a szavazók. Eleinte csak Beles szavaztak s hosszú ideig Csák József gyoroki ev. ref. lelkész a függetlenségi párt jelöltje, egyetlen szavazathoz sem tudott jutni. Egy bizalmi férfi vissza is lépett a Konoply választási elnöknek kellett helyette kinevezni másikat. Csák jelöltetése különösen is arra való volt egyedül, hogy Beles ne kapja meg egyhangulag a kerületet.

Mikor már Belesnek 398 szavazata volt s Csák látta, hogy neki egyre lesz, visszalépett.

E szerint Beles Jánost a kerület egyhangulag képviselőjévé választották.

Délben Beles János képviselő választójának nagy lakomát rendezett. Jelen volt Radnán és környékének intelligenciája. Konoply Kálmán választási elnök mondott pohárköszöntőt a királyra, Cenkay főbíró Beleszt elvette. Sok lelkes toaszt volt még, melynek csaknem mindegyikét a népszerű képviselő egészségére, jóvótára ültették.

Kisjenő.

Saját tudósítónktól.

A nemzeti párt egyik nácobjával, Wenckheim Frigyes gróffal küzdött meg a kerületben László Zóárd kir. aljárásbíró, a ki függetlenségi programmal lépett fel.

Választási elnök volt Kráitz Gyula, jegyző Serb Geraszim, szavazatszedő küldöttségi elnök: Dr. Bronts Nándor, jegyző Olosz Lajos. Helyettes elnökök: Kabdebó Károly és Oltványi Pál. h. jegyzők: Argyelan János és Budai Zsigmond.

A szavazás egész rendben folyt. Az első szavazatokat László Zóárd kapta. Kisjenő és Erdőhegy nagyon megbillentyette a szavazás eredményét, majd eután a gróf legarosebb vára, Székudvar, ámbár Lászlóknak itt is sok híve volt.

Az első küldöttségül 10 óráig Wenckheim 66, László 6 voksot kapott, a másodiknál Wenckheim 67-et és László 56-ot.

Aztán a román községek kezdtek szavazni s ezek Wenckheimnek biztosították a győzelmet.

A végeredmény ez: Wenckheim, 1030, László 800 szavazatot kapott s így a kerület képviselőjévé nagy többséggel Wenckheim Frigyes gróf a kerület eddigi képviselője választatott meg.

Szent Anna.

Saját tudósítónktól.

Szent Annán ért véget leghamarabb és legnagyobb könnyűséggel a választás.

Wittmann János ellenfele, a szabadelvű párti Petkovits István, egy nappal a választás előtt visszalépett s Wittmann egyedül maradt. Szerencse rá nézve, mert ahogy ellene volt ingerülve a hangulat, biztos, hogy kiesett volna a kerületből meg a parlamentből a „népvezér”, ha Petkovicsra is szavazhattak volna a választók.

Mivel ellenjelölt nem volt, Wittmann Jánost, a kerület eddigi képviselőjét, egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki Bánhidya Antal br. választási elnök.

A szerkesztőségben.

Már szólás-mondás az újságírás nyelvén amikor valami izgalmas nap van, hogy szüntelen csilingelt a telefon. Bizonyágunk rá az a sok külön kiadás, melyet postánként minden félóránban osztottunk ki a közönség közt, hogy egyúttal az a szólásmondás a legkomolyabb valóság volt. Az a munkatársunk, a kinek a szerkesztő egész napra a szerkesztőségi szobát jelölté ki tartózkodása helyéül, ma szög fejjel jár-kél. Délelőtt 9 órától kezdve hol ő szólította a környék közsegeiben a maga és a lap jó barátait, hol őt szólították. Hol ő kapott híreket, hol ő adott. A legnagyobb érdeklődéssel tudakozódtak a szerkesztőségben, a kik nem győzték megvárni külön kiadásainkat, a pécskai, borosjenői és jászberényi kerületekről. Azokról sűrűn referált lapunk munkatársa, mert félóránként vette a telefonhíreket, Jászberényről csak távirati értesítésekre lévén szorítva, ritkábban elégitthette ki a kíváncsiakat. — Nem kis érdeklődéssel dicsérték a pánkotai választást is. — Mintán itt az akarhatnám elleusékecske kísérletezését senki komolyan nem vette, az érdeklődés kétségkívül tisztán Takácsy Sándor személyének szólt. Pankotáról vettünk a legtöbb tudósítást lapunk barátjaitól, kik között legfrissebb volt két szép kisasszony. Kedves gyorsasággal osevegték el a tudnivalókat és a választási izgalomban annyira siettek, hogy mire tudósítónk viszonzásul nekik kellemes vidéki és fővárosi hírekkel szolgált volna, ellebegtek és fogadták az újabb stafétákat. E helyen köszönjük meg tudósításait, melyeket szívesen fogadunk nem választási időkben is.

Sok gondot okozott telefonos munkatársunknak a keszinoi tanító is, a kiről az „Aradi Közlöny” napok előtt megírta, hogy valaki lakásában orvult meg. Est a tanítót a kormánypárt által megpuskátta le egyik lapitársunk bár szegény már napok óta kinlódik sebében. A csendőrség akkor mindjárt megindította a nyomozást, a mint azt megírtuk. A rémmese perese hamar elterjedt Aradon sőt a vidéken is.

Mire Pécskára ért, a tanítóból már a nemzeti párt odaváló elnöke lett, a kit Görgeyék egyszerűen — amint az Arizonában szokásos — eltektek láb alól. Alig győztük megnyugtanni Pécskát, hogy Lippán is Radnán is volt ugyan a választók között néhány jelentős nézeteltérés, melyeket a koponyákon egyenlítették ki, de emberhalál nem esett.

A nemzeti párt elnökének esett ugyan baja, de nem a saját, hanem a jelöltje személyében mert Zselénssky gróf megbukott. Ezt a hírt mi röpitettük át elsőnek a nemzeti párt aradi grófjának eddigi kerületébe Ujradra is, a hol a szavazás erre pár percre szinte megakadt. Az új-aradiak csudálkoztak, hogy a grófjuk a lippaiaknak nem kell. Elfejtették, hogy nekik sem kell a néppárti Schlinger, természetes tehát, hogy a lippaiaknak sem kellett a néppártiakkal kecsérkőző Zselénssky gróf.

Egyébként ez a mi szerkesztői helyiségünk az arad-csanádi vasutak palotájában csendes volt. Csak gyöngén morajlott be a szaj az utcákról, a hol az alkotmányos élet liktetett. Egy-egy csapat fehér tollas ifjú vonultát a ketrős kijáratu udvaron, hogy a katonakordont megkerítve, a városháza mögé jussanak, idekiáltottak feleink egy-egy éljant Péterffy számára.

Délután ez a csendes udvar is izgalmasabb lett egy rövid negyedórára. Vértelített a szerkesztőség ablaka előtt. Egy szegény újságkihordó gyerek meleg piros vére csorgott a vízvesztékűl a vizsei együtt, melylyel a keze sebet mosta. Hivatásának lett az áldozata. Arvalányhajas „független ifjak” fogták, kökre és szurtak be jó mélyen a tenyerébe, mert a mi lapunkat, az „Aradi Közlönyt” hordta szét.

A társai kimondták a vért, be is kötötték aztán vitte tovább a lapokat, melyek a mi győzelemünkről, a szabadelvű párt győzeleméről beszéltek az örvendő polgárságnak. Az éj lessált, az utcákat, melyek itt is ott is hangosak voltak, aztán elültek, a fáradt emberek, csak itt a szerkesztőségbe folyt a munka lázasan de örömmel. A szabadelvűség diadalát hozták a telegramok éjfel utánig, lap zártáig.

Éjfélig negyed óránként pihenőt kellett tartanunk az írásban, mert ennyi időközönként okvetlen akadt, a ki arra volt kíváncsi, Apponyinak vagy Erdélynek szóla majd a Lehel kürtje. Egy nagyobb deputációt is szívesen fogadtunk vendégül, a melynek tagjai szintén a jászberényi telegramjainkat szeretnék volna elolvasni segíteni. Jászberényről különben éjfel előtt még Ugron eddigi kerületi Szathmár

is vetekedett. Ennek az érdeklődésnek egy kicsit oka volt, hogy Ugron a liberális aradiak nem szeretik, egy kicsit meg, hogy ellenfele Chorin Ferenc az a mi földünk. Az igazság kedvéért nem szabad elfelednünk, hogy a budapesti V. kerület Schlingereinek a sorsáról is nem egyszerűengett a telefon.

Hálátlanság volna meg nem emlékezni azokról a kik reggeli 9 órától velünk dolgoztak, ha nem is a szerkesztőségben: az aradi telefon közép pont női ről, a kik a lázas sietségben a legnagyobb készséggel és gyorsasággal kapcsolak össze bennünket mind azokkal a kiker mi kértünk. Munkaerejük tegnapi fényes próbájára méltán lehetnek büszkék.

A választások mérlege.

— Aradon és a megyében. —

A lehető legfényesebb eredménnyel, óriási diadallal került ki Arad megyében a szabadelvű párt az idei választásokból. Ezt bizonyítják a fent közölt tudósítások s az itt elsorolandó adatok:

Aradon és a megyében volt 4 szabadelvű párti és 4 nemzeti párti képviselő.

Most van: 6 szabadelvű párti és 2 nemzeti párti. A szabadelvű párt tehát összes régi kerületeit megtartotta s ráadásul szerzett még két kerületet: első sorban Aradot, s aztán Pécskát. Mindkettő a nemzeti párt veresége, amennyiben két nemzeti párti képviselő maradt ki általok a parlamentből. Pécskát itt a régi alapon számítjuk, a mennyiben Vásárhelyi László révén a legutóbbi országgyűlési ciklusban nemzeti párti kerület volt. A függetlenségi párt erőlködését itt úgy sem vette komolyan senki.

A nemzeti párt tehát Aradon — reméljük végkép — megdől s ráadásul még egy kerületet vesztett. Vesztesége e szerint két kerület.

A függetlenségi eszmének megyénkben nem volt és nincs most sem talaja. Jelöltjeik sehol sem nyertek, ámbár több helyen megkísérlették a harcot.

A régi képviselők közül megmaradtak: Beles János szabadelvű (Radna), Solyomossy Lajos báró szabadelvű (Világos), Wenckheim Frigyes gróf nemzeti párti (Kisjenő) és Wittmann János nemzeti párti (Szentanna).

A régi képviselők közül kiestek: Artzél Péter nemzeti párti (Arad), Bógdán Virgil szabadelvű párti (Jószáshely), Vásárhelyi László nemzeti párti (Borosjenő).

Új képviselők: Hieronymi Károly szabadelvű (Arad), Takácsy Sándor dr. szabadelvű (Világos), Ortutay Gyula szabadelvű (Jószáshely), Issekutz Marcell dr. (Pécska.)

Választások a szomszédban.

Uj Arad.

— Saját tudósítónktól. —

Tizenhét községnek mintegy 1800 szavazója mondhatott tegnap ítéletet a felől, kivel akarja magát képviseltetni, a szabadelvű Cabdebó Ferenczessel, az új-aradi járás eddigi közszeretnek örvendő főbírájával, avagy a néppárt jelöltjével, Schlinger páterrel, a kinek minden ajánlólevele az volt, hogy a kerület egyik községében, Németszentpéteren született.

Erdekes volt ez az ítélet, tokmérője annak, hol a néppártnak a talaja. A német községek azok, a melyek legkönnyebben hajlanak a papi ízgatók szavára; így magában Uj-Aradon a szavazók teljesen egyenlő

számmal oszlottak meg a két jelölt közt, hasonlóképen feles számmal voltak Schlinger pártiak V a r j a s és N é m e t S z e n t - P é t e r községekben. Ellenben a magyar, és oláh községek úgy szólván (kivétel nélkül a szabadelvűpárt hívei. Legérdekesebb volt e tekintetben M a j l á t h f a l v a példája, melynek választói egy kivétel nélkül C a b d e b ó r a adták szavazatukat, legvégül pedig a plébánosuk, H a n k ó Győző.

Es liberális érzelmeikről tanuskodtak a kerület román papjai, a kik mind maguk vezették választóikat.

Cabdebó győzelme különben előrelátható volt; a városháza előtt, s a kosmákban is mindenütt az ő vörös tollas hívei voltak láthatók, s az ő zászlói lebegtek a házakon mindenütt.

A Schlinger párt vörös, fehér és zöld hármas tolla csak elvétve mutatkozott egy-egy kisebb csoportban. Ez a hármas toll különben a derék kis párt legsikerültebb ötlete, s a választási küzdelmekben pompásan lesz használható ha a tisztelt választó polgárt az ellenpárt nagyon fenyegetné, pompásan lehet az a tollat legfeljebb tolni, a melyik, megmezt az — ellenvélemény kemény argumentumaitól.

A szavazás két szavazatszedő küldöttség előtt folyt. Az elsőnél Dr. T e l b i s s Imre, temesvári közjegyző elnökölt, jegyző B a l o g h István volt, a másodiknál elnök K i n s i g Ferencz földbirtokos, jegyző F e h é r Lajos. Helyettes elnökök voltak Dr. R i t t i c h Antal és L u x Károly.

Schlinger bukása előre látható volt. Capdebónak dél felé 355 szavazata volt, Schlingernek alig 150.

A majláthfalviak H a n k ó Győző plébános vezetésével csaknem egy szálalig Cabdebóra adták voksukat.

Délután 1 óra felé Capdebó szavazata 466, Schlingeré 174 volt, pedig még hátra voltak a szabadelvű párti jelölt biztos községei. Már ekkor legkevesebb 6—700 többséget jósoltak Capdebónak.

Mikor a zárórát kitűzték, Capdebónak 980, Schlingernek 341 szavazata volt.

Cabdebó Ferencz közel hétezer szótöbbséggel képviselőnek választották.

Nagylak, október 28. (Saj. tud. táv.) M ü l e k Lajos dr. előnyben van K r i s t ó f f y József csanádmegyei főjegyző, szabadelvű párti képviselőjelölt felett. Az előnyt Múlek legerősebb községei, Csanád-Palota és Nagylak szereztek.

Nagylak, október 28. (Saj. tud. táv.) A helyzet megváltozott. K r i s t ó f f y szavazói egyre szaporodnak, M ü l e k elmaradt.

Nagylak, október 28. (Saj. tud. táv.) A zárórát kitűzték. K r i s t ó f f y egyre előnyben van.

Nagylak, október 28. (Saj. tud. táv.) K r i s t ó f f y Józsefet 29 szótöbbséggel képviselőnek választották. Múlek vereségét nagyon sajnálják.

Lippa, október 28. (Saj. tud. táv.) G ö r g e y Gyulának, a szabadelvű párt jelöltjének nagy kilátásai vannak a győzelemre. Ellenfelét, Z s e l é n s z k y Róbert grófot, saját párthívei is féltik.

Lippa, október 28. (Saj. tud. táv.) A szavazatok így oszlottak meg: 11 órakor Zselénszky 84, Görgey 132. 12 órakor Zselénszky 208, Görgey 346. 2 óra előtt Zselénszky 331, Görgey 557.

Három órakor Z s e l é n s z k y gróf belátván küzdelme hiábavalóságát, visszalépett.

Egyhangulag Görgey Gyulát választották meg.

A lelőtt tanító historiája régi. Napok előtt lőttek rá orvul a keszinczi tanítóra, ujabban semmi félemerénylet nem történt.

Battonya, október 28. (Saj. tud. táv.) P u r g l y János a nemzeti párt képviselőjelöltje visszalépett. A küzdelem B a b ó Lajos mezőkovácsházi főszolgabíró, szabadelvűpárti és B a r t h a István néppárti hecckáplán közt folyik, előre láthatólag az előbbeni fényes győzelmével. Babó eddig 300-al van előnyben.

Battonya, október 28. (Saj. tud. táv.) B a b ó r a 808, B a r t h a r a 266 választó szavazott. 3 órakor a zárórát kitűzték.

Battonya, október 28. (Saj. tud. táv.) A záróra végével az eredmény a következő: B a b ó Lajos kapott 821, B a r t h a 277 szavazatot, Babó Lajos e szerint a kerület képviselője. A néppárt csufosan megbukott.

Makó, október 28. A szavazás T e l e k y József gróf és J u s t h Gyula közt folyik. Justh többségben van.

Makó, október 28. (Saj. tud. távirata.) J u s t h többsége egyre nő. Eddig 235-tel van előnyben Teleky gróf felett.

Makó, október 28. (Saj. tud. távirata.) Képviselőnek Justh Gyulát választották meg.

A választások a fővárosban.

— Saját tudósítónk távirata. —

A belvárosi választás.

Budapest, október 28. (Saját tud. távirata.) A fővárosi IV.-ik kerületben az utolsó percben érdekesnek ígérkezett a választás, mert híre járt, hogy P o d m a n i o z k y Frigyes báró ellen az egyesült ellenzéken kívül a néppárt is jelöltet állít.

A Podmaniczky-párt, nehogy meglepetés érhesse, már korán reggel nagy számmal gyűlt össze a belvárosi polgári körben, honnan azután fél nyolczkor zászlók alatt vonult a koronaherceg Sebestyén és Lipót-utczán át az új városházához, a szavazás színhelyére. A városház előtt, mivel komoly ellenjelöltről nem volt szó, nem építettek választó falat s csupán rendőri kordont vontak a városházának alsó és felső kapuja közt. Az előbbinél foglaltak helyet egy cönegben Podmaniczky választói, míg az ellenzéki választók igen gyéren mutatkoztak.

E közben a pártok vezérférfiai élőkön dr. M ü n n i o h Aurél választási elnökkel a II. emeleti közgyűlési társalgó terembe vonultak, a hol az elnök pont nyolcz órakor megnyitotta a választási eljárást. Fél kilenckor az elnök bejelentette, hogy két jelöltre érkezett be ajánlás: Podmaniczky Frigyes báróra, a kit dr. B a k o v s k y Géza ajánl ötvened magával és F ü r e d y Ferenczre, a kit K u n Mór ajánl még tíz választópolgár aláírásával. Az elnök erre 9 órára tűzte ki a szavazást s megalakultak a bizottságok.

Az I. küldöttség elnöke volt dr. M ü n n i o h Aurél, h. elnök H e i n r i c h István, jegyző dr. B u r g e r Árpád, h. jegyző dr. B u r g e r Sándor. A II. küldöttség elnöke dr. K u n z Jenő, h. elnök T ö m ö r y Károly, jegyző R é v a i Mór, h. jegyző O k o l i o s á n y i Géza. Bizalmi férfiak voltak a Podmaniczky-párt részéről: B é k e s i Géza, Herstfeld Zsigmond, Gallovich Zoltán, Mandel Samu, Fried Adolf, Kertész Tódor, Horváth János, Grünbaum Miksa, Huszár Kálmán; a Fűredi-párt részéről: H i k a d e Lajos, Wohlmuth Ferencz és O s a s z n á k Károly. Pont 9 órakor megkezdődött a szavazás.

Tizenként becsátották be a választókat. Sorshúzás után először a Podmaniczky-pártiak jöttek. Az első szavazójuk M a y e r A l a j o s nagy tözsítés volt. Fűredire az első szavazatot H i e k e r Antal szításmester adta le. Fűrediek azonban már a második bebozástál

nál sem tudtak tiz választót összehozni s csak egyenkint szavaztak. Ellenben a Podmaniczky pártiak százával türelmetlenkedtek a városháza folyósóin. E közben az elnökhöz Fűredi Ferencztől névjegyen irt értesítés érkezett, hogy a jelöltség tölviszalép. Az elnök kijelentette, hogy ez értesítés neki nem elég, mert a törvény értelmében személyesen vagy hitelesített okiratban kell a lemondást bejelenteni. Nemsokára megjött Fűreditől az A r v a y Lipót és W o h l m u t h Ferencz tanuk által aláírt lemondó levél is, mire az elnök pont tíz órakor kihirdette, hogy Fűredi Ferencz visszalépvén, az 1874. XXXIII. t. cz. értelmében P o d m a n i o z k y Frigyes báró a IV. kerület orsz. képviselőjének kiáltatott ki. Podmaniczkyknak különben 818, Fűredinek pedig 26 szavazata volt.

Mialatt a választási jegyzőkönyvet megszerkesztették, dr. S v a r t a Gyula és S z a c a l l á r y Mihály osztálytanácsos vezetésével küldöttség ment be Podmaniczkyért. A belváros ujon megválasztott képviselője 11 órakor jelent meg a közgyűlési teremben, hol szünni nem akaró lelkes éljenzés fogadta. dr. M ü n n i o h Aurél választási elnök megleghangu beszédben nyújtotta át a mandátumot.

Podmaniczky Frigyes báró válaszában kiemeli, hogy a mai örömsápon ugy veszi át a mandátumot, mint ereklét, mely félszázados politikai munkásságának hatynadala. E megbízói levél inti őt, hogy utolsó éveiben is teljesítse kötelességét a haza, a főváros és választói iránt, akinek minden bajukban rendelkezésére áll. Zajos éljenzés követte e beszédet, mely után a választók zászlója alatt gyalog kísérték Podmaniczkyt a Lipót Sebestyén és Kossuth-utcon át kerepesi-uti lakásáig, hol tüntető éljenzés közben váltak el tőle.

Hetedik kerület.

Budapest, október 28. (Az «Aradi Közlöny» ered. táv.) A VII. kerületben a választás színhelye a nyár-utczai új elemi népiskola. Az iskola előtt deszkafalak vannak felállítva külön bejárattal a három párt számára. Az utcán nagyszámu rendőr foglalt állást s tartotta fenn a rendet. Az iskola környékén már korán reggel nagy volt az élénkség.

A Morzsányi-párt hívei a kerepesi-ut 90. szám alatti kávéházban már jóval 7 óra előtt gyűltek. A Goldner-párt szavazói az Erzsébet-körut egyik kávéházában, a B a r t h a párt hívei pedig a dohány-utczai Korona-kávéházban gyűltek. A Morzsányi-párt hívei 7 órakor indultak el zászlókkal nagyszámu berköcsival élükön a kerepesi-uton, Klauzál-Wesse-lényi-utczán át a nyár-utczai iskolaépületbe. Már ezen az impozáns mecenen látszott, hogy a Morzsányi-párthoz a másik két párt hívei számba sem jöhetnek.

A választás elnöke csetei H e r c z o g h Péter reggel nyolcz órakor nyitotta meg a választási aktust. Fél óra múlva jelenti, hogy eddig két ajánlat érkezett s a jelentkezés határidejét 9 órára tűzi ki. A két ajánlat a Morzsányi-párti (szabadelvű) és Bartha párti (ellenzéki) volt. Kevéssel 9 óra előtt történt a harmadik ajánlás, a dr. Goldneré (szocialista) Dr. Hartmann a. ellenzék részéről meginterpelálta az elnököt, van-e tudomása arról, hogy míg az ellenzéki választók személyesen vették ki bárczáikat, addig a Morzsányi-párt választói azt személyazonosság igazolása nélkül postán kapták meg. Elnök jelenti, hogy erről tudomása nincs s felkéri az interpellálót, hogy tényleket hozzon fel. Dr. Hartmann hivatkozott is egy választóra, a ki azonban állítását valótlannak jelentette ki. H e r c z o g Péter választási elnök jelenti, hogy három szavazatszedő bizottság fog működni, L á d Károly, M i l a s s i n Mihály és S t a d l e r Károly elnökeite alatt, s miután három ajánlat van, sorshúzás után döntik el, melyik párt kezdi meg a szavazást. A jelöltek neveit papírra írták, kalapba tették, s onnan előnek dr. Goldner, másodiknak Morzsányi s harmadiknak Bartha nevet húzták ki. Erre az elnök kiűrtette a termet, s elrendelte a választás megkezdését. A dr. Goldner-párt részéről bejelentették, hogy ők csak délen kezdenek szavazni, s így a szavazást a Morzsányi-párt kezdi meg, melynek bizalmi férfiai voltak: C s i k v á r y Jákó máv. felügyelő, E h r l i c h G. Gusztáv gyáros, A r a t i v s k y Sándor dr. rendőrorvos, P a k s y Béla gyógyszerész, dr. M a t k y József

orvos, Nessay Gyula szesziparos, Semsei Ferencz igazgató.

A választókat huszanként bocsátották a szavazáshoz. A Morzsányi pártra a három bizottságnál elsőnek Fürst Antal, Novák Károly és Székely Ferencz szavaztak le. Másodiknak szavazott Wekerle Sándor v. b. t. t., a kit zajosan megéljeneztek. A második csoport Bartha-párté volt, s elsőnek Jász Géza szavazott le. Ezután folyt a választás nagy lelkesedéssel szép rendben, a beiratások előtt lelkesen éljenezte mindenik párt a maga szavazóit. Dél előtt 10 órakor a szavazatok állása a következő volt:

Morzsányi 353
Bartha 20
Dr. Goldner —

A szavazatszedő bizottságnak roppant sok a dolga. A Morzsányi-párt hívei kint szoronganak az utcán, mert nem juthatnak be a szavazó helyiségbe. Dél előtt 11 órakor a szavazatok állása ez volt:

Morzsányi 783
Bartha 75
Goldner 6

Nyolczadik kerület.

Budapest, okt. 28. (Saját külön tud. táv.)
A VIII. kerületben a szabadelvű Berzeviczy párt reggel 7 órakor a Rémi vendéglőben gyülekezett. Ötszáznál jóval többen lehetnek, egytől-egyig választó polgárok. A hangulat rendkívül lelkes volt s 8 órakor a bizonyos győzelem tudatában indultak Rémi Róbert és dr. Hüvös József kir. tanácsos vezetése alatt tömeges lofogó között a választás színhelyére a Röck Szilárd utcai iskola-helyiséghez. A József-köruton, bérkocsis utcán és a Sándor téren keresztül vonultak oda. A Holló-párt és Kovács Albert pártja nagyobb felvonulást nem rendezett csak kisebb csoportokban hármassával négyesével ment az iskola épületnek a népszínház felől eső bejárata elé, a hol a két ellenzéki párt választói a szavazatszedő helyiségbe juthattak.

A szavazás az iskola tornacsarnokában történt, a melyek két bejáratát az udvarom keresztül huzott deszkafal választotta el egymástól. Az egyik bejárat a szabadelvűeké, a másik az ellenzékieké volt. A választási helyiségben már kora reggel nagy volt a sűrűség-forgás. A pártok bizalmi férfiai a választás vezetősége intézkedtek a legsürgősebb ügyekben, választópolgárok jöttek szavazóbárcaik kivétele végett, újságírók jöttek kélték a választás kezdetéről szóló információkért stb. A terem hátsó, a bejáratokkal szemben fekvő része tele volt asztalokkal, székekkel a melyek mellett az intézők szorgoskodtak. Egyiknél a szavazóbárcaikat adták ki. Itt a nem csekély munkát H. a n v a y Sándor ker. előjáró vezette. A másiknál a szavazatszedő első küldöttség, a harmadiknál a második küldöttség helyezkedett el. Az első az A-tól M-ig, a második az N-től Z-ig szedte a szavazatot. Ezek mögött foglaltak helyet a pártok bizalmi férfiai. A választást dr. Verédy Károly kir. tanácsos tanfelügyelő, választási elnök vezette, aki egyuttal az első szavazatszedő küldöttségnek is elnöke volt, helyettese dr. Ebner János jegyző dr. Kiss József, és Eszláry Sándor. A második szavazatszedő küldöttség elnöke Gáspár Jenő helyettese Michel Alajos, jegyzői dr. Graner Vilmos, és Lintner Lajos. Bizalmi férfiakul a Berzeviczy párt Bravmann Mórt, Visob Gézát, Gerstinger Mórit, Baganyi Adolfot, pórtagnak Schmidt Józsefet, Spanberger Alajost, küldötte. A Holló-párt részéről dr. Falussy Árpád, Madary Gábor, Schverteczky Gáspár, Kadlec Albert, a Kovács párt részéről pedig Belváry Illés, Farkas Ignác, Klein Károly, Acs Károly, és Simon Károly szerepeltek. Valamivel 8 óra előtt dr. Verédy Károly választási elnök felolvasta az ajánló leveleket, a melyek szerint a szabadelvű párti választó polgárság Berzeviczy Albert dr. a nemzeti párt dr. Kovács Albert és a függetlenségi és 48-asok dr. Holló Lajos jelöltre kéri a szavazás elrendelését; jelentette, hogy eddig több jelöltet nem jelentettek, fél órát tűz ki az esetleges többi jelölt bejelentésére, s azután megkezdeti a szavazást. Előbb a választási teremben tette meg jelentését, azután kint az épület előtt levő emelvényen a választó

polgárságnál. A határidő eltelt, s újabb jelöltet nem léptettek fel.

Az elnök erre 9 órára kitűzte a szavazás megkezdését. Sorshuzás utján döntöttek el, mily sorrendben szavazzanak. Kovács Albert pártja lett az első, Holló a második, Berzeviczy a harmadik. »Amen!» szólottak a nemzeti párt bizalmi emberei a szabadelvűekhez. »Ti kezditek, de majd mi végezzük» vágta ezek vissza nagy derűtséget kelte. Kint az utcán a választási helyiségtől a Sándor-térig, ahol a szabadelvű-párt gyülekezett, ekkor már olyan tömegben állott a választó polgárság, hogy mozdulni is alig lehetett. Winter Lajos és Weinreis Lajos egyre dirigálták a kocsikat, most ide, most oda s mindegyik két-három választóval tért vissza. Verédy elnök pontban 9 órakor kihirdette a szavazás kezdetét s elrendelte, hogy a pártok tizenként hozzák be szavazóikat a szerint, amint a sors rájuk kerül. A Kovács-párt kezdte. Bauer Károly 70—80 éves öreg ember volt az első szavazó. »Kire szavaz?» kérte az elnök. Ő maga nem válaszol, hanem a mögötte állók annál hangosabban kiabálják: »Kovács Albertre». E-t kikérjük magunknak, pattantak föl a Berzeviczy-párt bizalmi férfiai. Nagy nehezen aztán kimondotta az öreg, hogy Kovács Albertre.

A Holló-pártból az elsőnek Szobotics Mór Berzeviczyre adta be szavazatát. Együtt jött be az ellenzékekkel, s mikor rákerült a sor, a Holló-pártiak nagy bosszúságra Holló Lajos neve helyett Berzeviczy Albert nevet mondotta s így ő volt a Berzeviczy párt első szavazója. A bizalmi férfiak félrekarolták ugyan állítani, hogy várja be, míg a Berzeviczy-párt kezd meg a szavazást, de Szobotics szavazata már be volt jegyezve s a bajon segíteni nem lehetett. A szabadelvűpártból egyszerre ötvenen is bevetődtek tíz helyett, de a legnagyobb részük hiába jött, mert egyelőre csak tízet bocsátottak az urnához. Grezli János szavazott le elsőnek az első tizből. Eleinte csak jöttek a csoportok egyforma számban, de már 10 óra után az ellenzéki pártok 9-et, 8-at, 7-et hoztak csak be a szabadelvű párt 10—10-e ellen.

Nagy éljenzéssel fogadták Wlassits Gyula vallás és közoktatásügyi minisztert, a ki kevéssel 10 óra után, Tisza Kálmánt, a ki fél 10-kor jelent meg az urnánál s Berzeviczy Albertre adta szavazatát. Megjelentek Bogisich Mihály cz. püspök budavári plébánost, Daruváry Alajos kuriai másodelnököt, Fabinyi Theofilt, Gajzágó Manó királyi táblai bírót, Gyulai Pál főrendiházi tagot, Pulszky Ferenczet, akik szintén itt szavaztak Berzeviczy Albertre. A szavazás eredménye óránként ez volt:

D. e. 10 órakor Berzeviczy 59, Holló 38, Kovács 38

Fél 11 órakor Berzeviczy 195, Holló 50, Kovács 47.

Dél előtt 11 órakor Berzeviczy 320, Holló 86, Kovács 64.

Dél előtt fél 12 órakor Berzeviczy 498, Holló 93, Kovács 78.

Dél előtt 12 órakor Berzeviczy 562, Holló 109, Kovács 105.

A rendet a választáson Krecsányi kerületi kapitány tartja fenn, több rendőrtisztviselővel s egy század gyalog és egy század lovas rendőrrel.

Kilenczedik kerület.

Budapest, okt. 28. (Saj. tud. távirata.)
A IX. kerület szabadelvű választó polgársága a mely Tolnay Lajos asszálója körül csoportosul, már a kora reggeli órákban ellepte a Bazar-teret. Minden sajozabb felvonulást szándékosan mellőztek, de az a tömeg amely itt összegyűlt, várva a választás kezdetét sokkal imponansabb volt minden utcai demonstrációnál. A választás színhelye, a Bazar-téri iskola és az ezzel kapcsolatos községi épület környéke csak úgy hullámszott a választó polgárság áradatától. Valamivel 7 óra után érkeztek a helyszínre Csiky Kálmán dr. és Hindy Kálmán pártelnökök. Nagy éljenzéssel fogadták őket s Hindy Kálmánt a kit éppen a mai hivatalos lap szerint kir. tanácsosnak nevezték ki többször lelkes óváczióban részesítették. A Springer párt az Ullői ut felől jött s kisebb csoportjai a Knézits utcában gyülekeztek az iskola épület itteni bejárata előtt.

A szavazóhelyiség az iskola földszinti tágas sarokterme. A választást dr. Vagner Géza választási elnök végezi, aki egyuttal az első szavazatszedő bizottságnak (A—M.) elnöke, a második szavazatszedő bizottság Pröbller László vezetése alatt működik. A választás jegyzői: Röck Géza, Okolicsányi Gyula, Burg Ferenoz, Gedeon Mihály. Bizalmi férfiak Tolnay pártja részéről az első szavazatszedő urnánál Janny József, Horváth H. János, a másodiknál Tedár Sándor és Tóth György, Springer pártjáról pedig az elsőben Bernátzky Antal, dr. Sáska Sándor a másodikban Tóth György és Kiss Károly szerepelnek. Az elnök 8 órakor kitűzte a jelöltek bejelentésének határidejét, de újabb jelöltet mint a régi kettőt Tolnay Károlyt a kerület 8 éven keresztül volt szabadelvű párti képviselőjét és dr. Springer Ferencs függetlenségi és 48-as párti jelöltet nem hoztak ajánlatba. 9 órakor kezdődött meg a szavazás.

Springer pártja szavavott először, erre esett a sorhuzásnál az elsőség. Az első és a második 20 csak bejött a partjáról, de aztán egyre kissébbedett a függetlenségi és 48-as csoport, míg Tolnay Lajos pártja folyton 20-an kint bocsájtotta jelöltjeit az urna elé. A párt irodája ott működött az épület egyik kis szobájában dr. Hecht Ernő vezetése alatt, az iskola előtt Hindy Kálmán dr. Csiky Kálmán személyesen intézkedtek, a kocsikat Vajda Károly és Münch Vilmos dirigálták és az apparatus úgy működött, hogy csak úgy özönlöttek a szavazók a választási terembe. Fél 11-kor megjelent a többi notabilisabb szavazó között Gromon Dessó államtitkár is, akit nagy éljenzéssel fogadtak.

Az első szavazatot Springer Ferenozre Ilyés Gyula, Tolnay Lajosra pedig Korbuly József adta, mindkettőt megjelölték a szavazatok aránya így, osztott meg:

Dél előtt 10 órakor Tolnay 89, Springer 61.

Dél előtt fél 11 órakor Tolnay 169, Springer 147.

Dél előtt 11 órakor Tolnay 190, Springer 161.

Dél előtt fél 12 órakor Tolnay 239, Springer 190.

Déli 12 órakor Tolnay 261, Springer 198.

Választások az országban.

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, október 28. (Saj. tud. táv.)
A hatodik kerületben Radocsa János szabadelvűt egyhangulag megválasztották.

Az első kerületben Falk Miksát, a másodikban Darányi minisztert, a hetedik kerületben Morzsányi Károlyt, a nyolczadikban Berzeviczy Albertet, a harmadikban Vörösa László államtitkárt választották meg.

Szombathely, okt. 28. (Saj. tud. táv.)
A katolikus papok dorongokkal fegyverezik fel a csöcseléket a kormánypártiak ellen Szentpéterfán és Mogyorókeréken. Hantó plébános annyira fanatizálta a népet, hogy az mindent rombolt. Tamás Jenő malom tulajdonost agyonütik, ha revolverrel meg nem ijeszti támadóit. Nagy nehezen menekült meg. Greisinger tanár fejét a néppártiak bezúzták. A kormánypártiakat nem engedik szavazni. Az izgatottság a néppárt és papok ellen óriási.

Monor, október 28. (Saj. tud. táv.)
A képviselőválasztást a verekedések miatt felfüggesztették.

Mezőkövesd, október 28. (Saj. tud. táv.)
A néppárt izgatásai következtében négy ember halálosan megsebesült.

Aranyos-Maróth, okt. 28. (Saj. tud. táv.)
A főispán parancsára egy káplánt vallásos izgatás miatt letartóztatták.

Eger, október 28. (Saj. tud. táv.)
Lukács László pénzügyminisztert Szederkényi Nándor függetlenségével

szemben minden papi presszió daczára
óriási többséggel megválasztották.

A fent-közlött budapesti képviselő-
kön kívül megválasztottak még a következők:

Szabadelvűek:

Szilágyosmilyó Bánffy Dezső báró minisz-
ternök. Lugos: Szendrő Béla. Késmárk: Vesz-
ter Imre. Munkács: Medveczky. Nagysomkúti:
Teleky Géza. Szilágyosmilyó: Neményi Ambrus.
Ujvidék: Robonyi Gyula. Gölnöcsbánya: Gróf
Csaky Lajos. Szucsány: Lehotzky Vilmos.
Zólyom: Szilágyi Mihály államtitkár. Nagy-
Enyed: Török Bertalan. Pozsony: I. ker. Szil-
lágyi Dezső. Hátszeg: Mara László. Felső-ör:
Radó Kálmán. Nagytapolcsány: Szulovszky
Dezső. Elead: Telegy József. Nyitra: Janits
Imre. Munkács: Nedessy János. Bethlén: Fe-
hérvári Károly. Gyula: Gróf Eszterházy
Kálmán. Kisküküllő: alsó választó kerület
Apáthy Péter. Kaposvár: Vörös László állam-
titkár. Ujbánya: Ruffy Pál. Déva: Barossy
Kálmán. Szászváros: Nopcsa báró. az opera
intendáns. Vajda-Hunyad: Porgányi Károly.
Liptószentmiklós: Matuzsa Péter.

Belényes: Beóthy Alfréd. Mezőhárszóny
Lónyai Géza. Marosújvár: Kemény András
báró. Nagy-Mihály: Vay Ernő gróf. Olahfalva:
Dániel Gábor. Temesvár: Rakovszky Géza.
Rékas János. Sándor. Csakova: Mayer Józ-
sef. Zólyom: Halassy Gyula. Deel: Teleky
Domokos gróf. Temesvár: Fehértyár báró mi-
niszter. Homonna: Andrássy Sándor gróf.
Ozora: Joánovics István. Dunaszerdahely: Er-
délyi miniszter. Oklánd: Heltai Ferenc. Atyud-
bánya: Lukács miniszter. Bogács: Szilágyi
László. Nagysorló: Szerb György. Szászka-
bánya: Pulszki Agoston. Gyulafehérvár: Mohay
Sándor. Fehértóplom: Szivák Imre. Girált
Köszeghy Sándor.

Szalka Konkoly Thege Sándor. Karán-
sebes: Vuja Péter. Alvincz: Szűcs Pál az „Aradi
Közlöny” fővárosi tudósítója. Maros-Ludas:
Bethlen Balázs gróf. Nagyida: Semsey László
Nagyszeben: I. ker. Malozel Oszkár. II. ker.
Schreiber Frigyes. Halmi Szentpályi Jenő.
Szentgotthárd: Széll Kálmán. Törökbecse: Ro-
honczy Gida. Zombolya: Babits József. Bega-
Szentgyörgy: Papp Géza. Maros-Vásárhely:
felső kerület: Lukács Béla. Mezőség: Dörse
Elek. Oravicza: Grenzstein államtitkár. Nagy-
ikiód: Vass Béla gróf. Balassagyőr: Kabos Fe-
rencz. Szamosújvár: Molnár Antal. Győr város:
Batthyány Lajos gróf. Peer Lévay Lajos.

Breznóbánya: Csipkay alispán. Kolozsvár:
I. kerület: Hegedűs Sándor. II. kerület: Groisz
Gusztáv dr. Kupa: Ivanovics István. Temes-
Moravicsa: Joánovics Szilárd. (Itt a választás
előtt Laouáson Zaria Dömötör szabadelvű párti
választót agyonlőtték.) Pozsony: II. kerület:
Neiszidler Károly. Szent-Endre: Luppe Pater.
Halas: Laskózy államtitkár. Budapest XI. ker.
Tolnay Lajos. V. ker. Mezei Mór. Tata: Kon-
koly Lajos. Marosvásárhely: Bernádi. Körmend:
Chemet György. Tassad: Kovács Miklós. Tör-
ökhegy: Miklós. Magyari Kossa Géza. Birák:
Schreier Alfréd. Kisbecskerek: Bessenyei Fe-
rencz. Fülel: Berchtold. Stubnya: Just György.
Sátorálja: Ujhely: Doka Ernő. Megyano:
Nagy dr.

Nagysomkút: gróf Teleky Géza. Nagyba-
nya: Lang Lajos. Magyar-Igen: Werner Gyula.
Zombor: Széchenyi József. Török-Kanizsa: Tal-
lián Béla békési főispán. Apatin: Bedő állam-
titkár. Végvár: Vargics Imre. Teke: Dósa
András. Magyar Cséke: Goldis János püspök-
helynök. Kolozs: Bónis István. Szászrégen: Ke-
mény Akos báró. Pécs: Aidinger János polgár-
mester. Nagy-Szöllös: ifj. Perényi Zsigmond br.
Pápa: Fenyvessy Ferencz. Körösbánya: Jósika
Gábor báró.

Háthán: Szinyeyi Merse Pál alispán. Eper-
jes: Schmedt Gyula. Nagyberezna: Hegedűs
Béla. Dédes: Serényi gróf. Körömbánya: Ámon
Ede. Párdány: Csávossy Béla. Pancsova: Dániel
Ernő miniszter. Görgő: Harsányi József. Tenke:
Blaskovics Sándor. Mármarosziget: Urányi Imre.
Csacza: Lánzy Leó. Muraszombat: Szapáry
László gróf. Bereczk: Neumann Armin. Besse-
nyő: Miklós Odón. Vizakna: Zeyk Gábor. Baja:
Plosz Sándor államtitkár. Téth: Fischer Sándor.
Bonyhád: Perczel Dezső miniszter. Selmeczbánya:
Farbaky. Versecz: Herczeg Ferencz. Igló: Mün-
nich Aurél. Nagyvárad: Tisza Kálmán.

Nemzeti pártiak:

Maros: Somosi Andor. Keszthely: Bo-
gyai Máté. Dobra: Lázár Árpád. Mád: Ber-
nat Béla. Kismarton: Bolgár Ferencz. Szepsi:
Horánszky Nándor.

Kossuth pártiak:

Nagyigmánd: Thaly Ferencz. Nadudvar:
Papp Elek. Gyoma: Barabás Béla. Dunavese:
Benyovszky Sándor gróf. Cegléd: Kossuth
Ferencz. Nagybörzsöny: Károly. Mező-
csát: Kubik. Nyirbátor: Genozey Sándor.
Sain: Lakatos Miklós. Nyirbogaány: Kállay
Lipót. Dárda: Bentaller Lajos. Fülöpszállás:
Csavolszky Lajos. Felegyháza: Holló Lajos.
Monor: Lukács Gyula. Hajduböszörmény: Sai-
nay Gyula. Kis-Ozelli: Györy Elek.

Ugropártiak:

Paks: Selha István. Gyöngyös: Visontay
Soma. Szoboszló: Polonyi Géza.

Partonkülvüliek:

Aabóth János. Gernyeszeg: Teleky Samu
gróf. Bánffy-Hunyad: Barossai Domokos. Bacs-
almás: Siskovits Tamás. Lengyeltóti: Abrányi
Kornél.

Méppártiak:

Győrsziget: Szabó István. Lövő: Pader
Rezső. Eszterháza: Molnár apát-plébános.

Pótvalasztások:

Pótvalasztások lesznek Rákoskényen
Földváry és Varsányi, Vácson: Gajary és
Révész, Kecskeméten: H. kerületben: Hor-
vath Ádám és Kossuth Ferencz, Kecskemé-
ten: L. kerületben: Zichy Nándor gróf és
Nagy M. közt.

Erdély és Apponyi.

Jászberény, okt. 28. (Saját tud. táv.)
Kétségkívül legerdekesebb kerülete az
országban, a hol Erdély Sándor igaz-
ságügyi miniszter s a nemzeti párt vezére,
Apponyi Albert gróf mérkőznek egy-
mással. Délben Erdély többség-
ben volt.

Jászberény, október 28. (Saj. tud. táv.)
Apponyi Albert grófot vá-
lasztotta meg képviselőnek.
Délig a miniszter volt előnyben délután
Apponyi javára fordult a kocka.

IDŐJÁRÁS.

Légnemesség: reggel 7 órakor 768.0 milliméter. dé-
lután 3 órakor 766.0 milliméter. Hőmérséklet: reggel 7 óra-
kor C° + 7.5, délután 3 órakor C° + 15.1. Szél iránya
és ereje: reggel 7 órakor N. S. délután 3 órakor DN. S.
Felhőzet: reggel sűrű ködös, délután többnyire derült.
Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

HIREK.

Arad, október 29.

Vonatok indulása	Vonatok érkezése
ARADRÓL:	ARADRA:
Budapestre gyv. reg. 8.18	Budapestről svv. reg. 6.05
svv. de. 11.20	svv. du. 3.55
tv. du. 3.53	gyv. este 6.52
svv. este 9.35	Csabáról (péntek) reg. 7.-
Csabára (péntek) de. 12.-	Szolnokról tv. reg. 9.10
Szolnokra vv. reg. 5.10	svv. este 8.47
Tóváros svv. reg. 6.20	Tóvárosi vv. reg. 6.54
svv. du. 4.30	gyv. reg. 8.08
gyv. este 7.02	tv. de. 10.50
Seborsinra vv. du. 2.30	svv. este 8.55
Temesvárra svv. reg. 6.20	Radnáról tv. du. 3.12
svv. de. 11.25	Temesvárról vv. de. 10.48
vv. du. 5.-	svv. du. 3.44
Szegedre svv. reg. 4.45	svv. este 10.55
svv. de. 3.46	Szegedről svv. de. 8.45
vv. du. 4.10	svv. este 6.42
N.-Halmágyra svv. reg. 6.35	svv. éjjel 10.26
vv. de. 11.55	N.-Halmágyról svv. de. 8.08
svv. du. 4.50	vv. de. 11.05
M.-Hegyesre vv. du. 2.20	svv. este 6.34
	M.-Hegyesről vv. du. 12.50

Október 29. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Zenobius.
— Protestáns naptár: Zenobius. — Görög-keleti naptár
(október 17.): Hosias. — A nap két óra 42 perceskor,
nyugszik 4 óra 26 perceskor. — A hold két óra 18
perceskor, nyugszik 1 óra 55 perceskor.

Október 31. Aradváros iskolásoknak ülése délután
4 órakor.

Szabadegyházi emléktárgyak országos múzeuma
(színházépület II. k. emelet) nyitva van mindennap dél-
előtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.
Kölcsény-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton

8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári
iskola, földszint.

Tegnap hírszolgálatunk „Az igazságot”
napja volt a tegnap a szerkesztőségnek és a
nyomdának egytörvény. Míg a szerkesztőség
ben a telefon — és telegramhíreket egymás-
után vettük, fel és dolgoztuk fel, az aradi
nyomdátársaság egészen asemlyeztetlen
állott a szolgálatunkra, hogy mi a közönséget
szolgáljuk. Ugy véljük, nem vétünk a köte-
let szerénység ellen, ha hivatkozunk arra a
28 kiadásra, melyet negyed- és fél óránként
fürgő lábú szedőgyerek vittek szét a város-
ban, mert ezzel elismerésünket akarjuk kife-
jezni azoknak a derék munkásoknak, a kik ki-
nem fáradtak reggeltől — nem estig, hanem
ma hajnalig a betűszekrények előtt való
munkájukban. Az a 28 rendkívüli kiadás mely-
ben az „Aradi Közlöny” a mai lapban talál-
ható hiranyagnak nagy részét a kíváncsi kö-
zönség ezrei között elterjesztette, szintén ál-
dozat volt a liberalizmus ügyéért, hadd nyujt-
sunk ezért elismerést a derék betűszedőknek
a közönség nevében, mely bizony aligha gon-
dolt rájuk, mikor hirre vágyó éhségét csillapi-
totta. Biztosra vesszük, hogy erre a mi kö-
zönségünk nemcsak nagy többséggel, de egy-
hangulag hatalmas fel.

A választások hatása. A városi és a
megyei választások egy részének eredménye
felől senki sem volt komoly kétségben. A kör-
nyekről egy pár meglepetés került. Ilyen volt
a lippai választás, mely bizony kevés embert
érintett kellemetlenül. Aradnak mind a két
pártján. Meglepetés volt a nagylaki eredmény
is, mely már sokakat érintett fájdalmasan.
Műlek Lajos bukását Aradon igazán, sajnál-
ják nemcsak a függetlenségi pártból. Az ő ne-
mes, rokonszenves, a közügyekben fáradhatat-
lanul munkás egyénisége annyira összenőtt
a mi társas életünkkel, hogy bukása hírének
vételenél nem az elvek különbsége volt az
első gondolat, hanem az, hogy Műleket kel-
lemetlenség, az országgyűlést veszteség érte.
Hogy Osanában a szabadelvűpárt két helyen
is tért hódított, az jól esett a párt aradi hi-
veinek, de hogy ez a győzelem éppen a Műlek
Lajos bukásával járt, a fölött még sokszor
fognak Aradon sajnálkozni az ő tisztelői, aki
minden politikai pártban nagy számban vannak.

Kialudt élet. A szenvedéseknek valóságos
martirja hunyta le örök álmra szeméit tegnap
délután. Szép reményekkel, kecsegtető biztató-
sal állott a jövő előtt, tehetsége, szorgalma pre-
destinálta őt a sikerre, de a tapasztalatlan, bo-
rongós lelkű ifju meghasonlott önmagával s
fegyvert emelt önmaga ellen. Emlékeznek még
olvasóink, hogy Parecz István önkéntes egy-
nap az esteli órákban föbe lötte magát. Felke-
reste a kis kert legrejtekebb zugát s az ott levő
padon, a ráhajló bokorágaktól környezve maga
ellen fordította a fegyvert. A golyó nem ölte
meg, de hosszú, kínos szenvedéseket szült szá-
mára. Azóta hónapok multak el, a golyót az
orvosok fejéből kivenni nem tudták, a beteg
napról-napra sorvadt, szenvedései óráról-órára
gyötrelmesebbek lettek, míg végre megváltotta
ő tőlk a jótékony halál. Tegnap délután fél
5 órakor mult ki borzasztó kínok között. A
szerencsétlen gyermeket özvegy édes anyja s
fivérei gyászolják, kik között a legidősebb Pa-
recz Béla a polgármesteri hivatalban fogalmazó.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Garasos alispán, vigjáték (másod-
szor.)
Péntek: Királyné dragonyosai, operette (elő-
ször.)
Szombat: Királyné dragonyosai, operette,
(másodszor.)
Vasárnap: Délután: Molnár és gyermeke, drá-
ma. Este: Angyal Bandi, népszimf.

Garasos alispán.

— Október 28. —

(Sz. Zs.) Vidéki direktornak lenni bizony nem kellemes dolog; a mi új darabot a fővárosi színházakban előadnak, azt a vidék közönsége is látni akarja, ha jó, mert jó, ha rossz, hogy saját maga mondhasa ki ezt az ítéletet.

Ha Herczeg »Honthy házát« nem lehetett a két bemutató előadásán túl műsoron tartani, Kazalicky Antal Garasos alispánjának mai csufos bukása azt hisszük meg sem lephette Leszkait. Tudhatta ő azt jól, hogy ez a darab nem érdemli meg a betanítás fáradságát, de hát neki elő kellett adatnia, hogy a közönség — a mely a választások miatt ugyancsak kevés emberből verődött össze — erről a maga szemével győződhesen meg.

Vigjátéknak nevezi a darabját Kazalicky, a ki tragikus színész volt a legutóbbi időkig a vidéken, régebben nálunk is játszott most pedig a vigszínház tagja. Azonban ez a darab ép oly kevésbé vigjáték, mint bohózat, vagy akár szimű; gyűjteménye minden elhasznált szinpad helyzetnek és alaknak, még pedig a legrosszabbak közül. Humorában van valami kelletlen savanyúság, fordulataiban idegbántó ódiság és keresettség; emberei lehetetlenek és ellenszenvesek.

Ebből a darabból elviselhetőt alkotni művészi képtelenség; nem rójuk hát fel színészeinknek, hogy a legtöbbjük alakítása csak növelte a hatás bántó voltát. Tuloztak hangban, modorban, ahelyett, hogy diszkreten rejtegették volna a szerző hibáit. Hatni akartak mondókáikkal, ha hiával is voltak azok minden nemesebb tartalomnak. Hibát követtek ezzel el, de a darab deprimáló ügyefogyottságánál fogva meg tudjuk ezt érteni, s ezért nem akarunk alakításaikkal részletesen foglalkozni.

Csak Rónaszékenének akarjuk teljes elismerésünket kifejezni játékaért; a minden áron beszélő aszony szerepét szóban és viseletben nagy diszkrétességgel mondotta el, még pedig oly természetesen beszédmodorban, a hogy kevesen beszélnék a mi szinpadunkon.

Iványi és Biró Irén az immár nem ismeretlen két gyerek szerelmest szemnek és fülnék kellemesen ábrázolták.

Az előadást, amelyen ma Paulayné helyett Bácsné játszott holnap megismétlik.

Perényi-utca 3. sz. a. lévő

utczai lakás

(3 szoba, 1 alkov)

és mellékhelyiséggel együtt
azonnal kiadó.

Ugyanott egy jó karban lévő

zongora

is eladó.

1483

TÁVIRATOK.

Az udvar elutazása.

Budapest, október 28. (Saj. tud. táv.)
O felsege a király s a királyné holnap, csütörtökön délután 1 órakor utaznak el a fővárosból, a nyugati pályaudvarból. O felsegeikkel az egész udvar Bécsbe utazik.

Elítelt bankár.

Budapest, október 28. (Saj. tud. táv.)
K a n i t z bankárt, ismert bűnügyéből kifolyólag hat évi fegyházra ítélték.

A megvert Charousek.

Budapest, október 28. (Saj. tud. táv.)
A döntő sakversenyben Cigorin megverte a magyar Charouseket. Így a nagy díjat Cigorin vitte el.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest-kőbányai sörteskereskedelmi oszarnok.

— Október 27. —

Hízott sörtesárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (súlyban) — krig. Fialat nehéz (paronként 820 kilogrammon felül súlyban) 55—58 krig. Fialat közép (paronként 251—320 kilogramm súlyban) — krig. Fialat könnyű (paronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krig. (pár néknt 400 kilogrammon felül súlyban) — krig. Öreg közép (paronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Közép (paronként 220—250 kilogramm súlyban) — krig. Könyű (paronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. II. Magyar sörtes: Nehéz (paronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. Sörtes-létszám: 1896. évi október hó 21-én volt készlet 6178 darab, 1896. évi október hó 22-én felhajtott — darab, 1896. évi október hó 22-én elszállított 479 darab, 1896. évi október hó 23-án maradt készletben 5799 darab. — A hízott sörtes ártérlénye: Változatlan.

S z o z s z o t.

— Október 28. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban ayers szesz 56 forint 50 krajczár, közönyben 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermassánaként.

Budapesti gabnabázis.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 28. d. n. 5 óra.

Buza bányási új	7.60—8.—
Buza tiszavideki	7.70—8.10
Buza pestvidéki	7.70—8.10
Buza fejmegyesi	7.70—8.10
Buza bácskai	7.75—8.15
Rozs új, elsőrendű	6.70—6.75
Rozs új, másodrendű	6.60—6.65
Arpa takarmány	4.—4.30
Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdei	6.50—8.—
Zab	5.45—6.—
Tengeri bányási	4.25—4.30
Tengeri másnemű	4.15—4.20
Káposzta-repoze bányási	11.25—11.75
Köles	5.15—5.30
Buza március—április	7.50—7.60
Buza szeptember—október	7.89—7.91
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.79—6.81
Tengeri május—június	4.21—4.23
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab március—április	5.94—5.96
Zab szeptember—október	5.70—5.75
Káposzta-repoze augusztus—szeptember	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. október 28.

Magyar aranyjárdék 4%	121.95
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 1/2%	122.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.—
Magyar keleti vasút 1876.	121.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.40
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyerevény-sorsjegy kölesön	155.25
Tiszasszabályozási és szegedi kölesön	187.—
Osztrák papírbárdék	101.10
Osztrák járadék ezüst	101.10
Osztrák járadék arany	121.75
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	144.—
Osztrák-magyar bankrészvény	940.—
Magyar hitelbank részvény	405.25
Osztrák hitelbank részvény	368.75
Osztrák-magyar államvasút	368.—
20 frankos arany (Napoleon'dor)	9.52
Német birodalmi márka	58.77
London	119.85
Páris	47.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Spolverino (Fiume) A szép levelet nagy élvezettel olvastuk s bízásra vesszük — olvasóink is. A jelzett cikket a közel jövőben valamint a későbbiek várjuk és előre is köszönetünkkel nyugtatjuk. Jó emberei mind üdvözik.

KIS LOTTO.

Prágai.

17, 37, 390, 61, 467.

Nagy-Szebeni.

82, 45, 13, 172, 41.

Aradvárosi színház.

Bérlet 27. szám.

Bérlet 27. szám.

Csütörtökön, 1896. évi október 29-én.

Garasos alispán.

Vigjáték 8 felvonásban. Írta: Kazalicky Antal.

SZEMÉLYEK:

Zombor	Bács K.	Klára	Paulayné.
Géza	Balla K.	Birike	Biró Irén.
Rózsika	Mészáros G.	Bögö név	Iványi A.
Aranka	Horváth P.	Kenderesi	Tompa K.
Baráth	Szendrei M.	Kenderesiné	Rónaszékené.
Rosta Vendel Kővi Ede.		Abrinos	Tábori Emil.

Kezdete 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Szálló megnyitás

ARADON.

A „Központi-Szálló“

az Andrassy-uton

október hó elején
megnyit.

Elsőrendű szálloda. Villanyvilágítás.

Fürdő. Étterem. Kávéház.

„Központi-Szálló“ szövetkezet:

1470

Zemplényi, igazgató.

Gyermekkert megnyitás!

Van szerencsém az illetékes hatósági köröknek, ugyszintén a n. é. közönségnek, valamint a t. szülőknek is tisztelettel értesítésére adni, miszerint jövő hó azaz: f. é. november 1-ő napjától kezdve az eddig is az

Andrassy-uton (Arenaépület) létezett

„FRÖBEL“-féle

gyermek-óvó intézetet

ujból megnyitom s annak szellemi s gyakorlati vezetését, — személyesen átveszem. E téren szerzet 16 évi gyakorlatom bátorít fel arra, miszerint a n. é. közönség minél számosabb támogatásért és b. bizalmáért esedezzem. Melynek visszonzásai bátran ígérhetem, hogy a kezimre bízott kisderek mindenkor szeretetteljes bánásmód és gondos lekiismeretes nevelésben fognak részesülni.

A beiratások az naptól fogva bármikor eszközöhetők.

Magamat a n. é. közönség kegyeibe ajánlva, maradtam mély

tisztalettel:

L. Róth Amália,

okl. óvónő.

1479

ENGEL ARMIN,

Arad sz. k. város állatorvosa.

Lakik Attilatér 2. szám.

Telefon: 395.

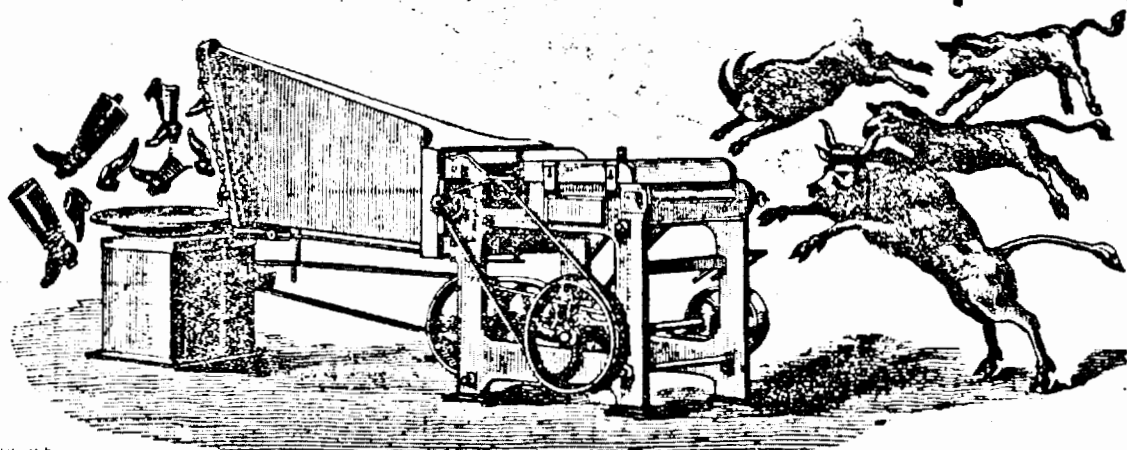
1484

Aradi czipőgyár

GORZÓ ANTAL ÉS TÁRSA

ARADON,

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak palotájában.

Van szerencsénk az igen tisztelt helybeli és vidéki közönség becses figyelmét üzletünkre felhívni, ahol állandóan nagy raktárt tartunk kész czipők és csizmák, a melyek nálunk a legjobb anyagból készülnek s a mellett a legjutányosabban számíttatnak.

Küönösen sulyt fektetünk a mérték utáni megrendelésekre, a melynél főtörekvésünk, hogy az minden igénynek megfeleljen.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

1482

Kiváló tisztelettel

GORZÓ ANTAL és TÁRSA.

T. CZ.

Az építkezés alatt lévő és már legközelebb üzembe jövő

aradi villamvilágítási telep

hálózatához csatlakozni hajlandó t. cz. közönséget a uirott cég, ezennel tisztelettel értesíti, miszerint a berendezések mint pl. magán akások, boithelyiségek, kávéházak, vendéglők és egyéb üzlethelyiségek villamvilágítási berendezésére vonatkozó tervezetek és költségvetések gyors kidolgozása érdekében

aradi képviselőnk

Szabó Albert, Atzél Péter-utca 1-ső sz. a.

üzlethelyiségeinek közvetlen kapcsolatában

műszaki irodát nyitottunk,

a hol a villamvilágítási tervek és költségvetések kidolgozása végett kiküldött mérnökünk, úgy az áramfogyasztás, valamint a berendezési költségek iránt felvilágosítással szolgál és a berendezések és a hálózathoz való kapcsolás megrendelhetők, ugyszintén a villamvilágítási berendezésekhez szükséges csillárok, függő és asztali lámpák és bármely más kelekkel és váasztékban készletben tartatnak és azonnal kiválaszthatók.

Mínthogy a vezeték és kábel hálózat fektetési munkálatok már a legközelebbi napokban fognak eszközö tenni, küönösen figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy a városi közgyű és által e fogadott szerződés 30. szakasza értelmében azon t. cz. áramfogyasztók részére, — kik a világításhoz való áramszolgáltatásra nézve a megrendelést ezen első vezeték és kábel hálózat fektetése illetőleg kiépítése előtt megteszik: a házakba szolgáló csatlakozó vezetékek azon részét, mely az utca mentén fekvő fővezetékől a telek utcai vonaláig terjed, — 100 méternyi távolságon belül — az auirott cég saját költségén létesíti és tartja fenn és ennéfogva, ha a megrendelések a szóban forgó munkák befejezése előtt, a t. cz. közönség által megtétetnek, az illetők ezáltal tetemes megtakarítást érnek el. A később jelentkezők eltekintve attól, hogy a telep egyelőre csak a bejelentett fogyasztás arányában építtetik ki — miért a később je entkezők igényei, csakis a telep kibővítése után esznek kielégíthetők — ezen csatlakozási munkálatokkal járó költségeket is fogják viselni.

Kiváló tisztelettel

1454

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részvénytársulat.

Hires legkedveltebb hazai pezsgő.

1418 Francia mód szerint készítve

P R É D A.

Dr. Ludwig Willibald Nagy-Maros.

Kapható Aradon: Éles Armin, Dürr Testvérek, Fehér Gyula uraknál s minden előkelő vendéglőben.

Saját pavillon a millenniumi kiállításon.

Aradvármegye alispánjától.

25204/1896.

Arlejtési hirdetmény.

Az arad—zámi törvényhatósági úton tervbe vett korlát felállítási munkálatoknak árlejtés utáni biztosítására 1896. évi október hó 31-ik napjának d. e. 10 órakor a vármegye alispáni helyiségben zárt ajánlatok elfogadásával kapcsolatos szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A költségvetés szerint megállapított kikiáltási ár 4477 frt 06 kr.

Miről vállalkozni szándékozik 10% bánompénzzel ellátva — azzal hivatnak meg, hogy a feltételek és költségvetés, az árlejtés napjáig a m. kir. helybeli államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Az 50 kral ellátott zárt ajánlatban, melyhez a 10% bánompénz csatolandó — az árendemény szám és betűvel kiteendő, valamint kijelentendő, hogy vállalkozni szándékozik a feltételeket ismeri és magát azoknak mindenekben aláveti.

Ezen ajánlatok legkésőbbben az árlejtés megkezdéseig hozzám beadandók, mivel az elkéssetten beadott, avagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlat figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1896. október 16.

Szathmáry Gyula,

1483

alispán.